

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.— Poštno-čekovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, $\frac{1}{2}$ strani Din 250.—
 $\frac{1}{16}$ str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Krščanska načela — rešitev človeške družbe.

Čez dva dni bo preteklo 40 let, odkar je zagledala beli dan najslavnnejša okrožnica slavnega papeža Leona 13., ki je izšla 15. maja leta 1891 z začetnimi besedami: »Rerum novarum«. Ta okrožnica je še danes najsvetlejši svetnik za vse tiste, ki iščejo pravo pot za rešitev zapletenih in težavnih so-dobnih socialnih in gospodarskih vprašanj, ker podaje z vso jasnostjo krščanska — socialna načela. Nastala je v dobi, ko je gospodarski liberalizem s svojo brezobzirno sebičnostjo in neukrotljivo dobičkaželjnostjo razval človeško družbo ter jo razdelil v dva tabora: v primeroma malošteviljen tabor bogatih kapitalistov in v tabor velike množice brez vsakega premoženja. Te velike množice so se takrat začeli polaščevati nekrščanski socialisti, ki se po svojem znanstvenem ustanovitelju nemško-židovskemu pisatelju Karlu Marksu imenujejo marksisti. Ker je bil papež pred očmi glavni cilj, da po gospodarskem liberalizmu in kapitalizmu pokvarjeno človeško družbo preosnuje po krščanskih načelih, je moral zavrniti program in nakane protikrščanskega socializma in zato o njem v svoji okrožnici toliko govoriti.

Socialisti proti delavskim interesom.

O socialistih pravi sv. Oče: »Vzbujajo zavist ljudi brez lastnine proti lastninsko bogatim, nastopajo proti pravici zasebne lastnine ter hočejo mesto nje vpeljati skupno lastnino. Ta pot pa je popolnoma nepripravna, da bi rešila socialno vprašanje, ona ogroža delavce z največjimi trdotami, je udarec proti četu pravičnosti, ker vrši nasilje nad pravičnimi posestniki, ter ruši državni red. Ta pot ogroža same delavce. Čemu se trudi in muči delavec? Vendar za to, da pridobi gospodarske dobrine ter z njimi razpolaga po svoji volji. Zakaj daje svojega duha in svoje roke drugemu na razpolago? S tem hoče pridobiti dobrine, ki jih potrebuje, da živi človeka vredno življenje. Socialisti hočejo vsakemu posamezniku vzeti lastnino dobrin ter jo prenesti na skupnost. S tem jemljejo delavcu možnost, da uporabi svojo plačo po svoji volji, s tem mu vzamejo vsako upanje, da pomnoži svoje premoženje in ojači svoj družabni položaj, in ravno s tem slabijo njegovo gospodarsko stanje.«

Zasebna lastnina.

Sv. Oče obširno brani zasebno lastnino kot naravno-pravno ustanovo, ki

je trdna gospodarska podlaga za nравne in duhovne dobrine človekove osebnosti. »To pravico (zasebne lastnine)«, pravi sv. Oče, »moramo prenesti na človeka kot poglavarja familije: Tukaj ta pravica raste v tisti meri, kakor rastejo naloge človeka v domačem občestvu. Sveti prazakon je, da družinski oče oskrbuje svojim otrokom življenjske potrebštine. Narava ga sili še dalje, namreč skrbeti za svoje otroke tako, da se bodo v bodočem življenju mogli v vseh življenjskih pripeljajih na pošten način obraniti bede. Ker je družina od Boga postavljena podlaga in korenina človeške družbe in vseh njenih človeka vrednih tvorb, mora zasebna lastnina kot njena gospodarska osnova ostati nedotaknjena.«

Posestnik in delavec podvržena zakonu pravičnosti in ljubezni.

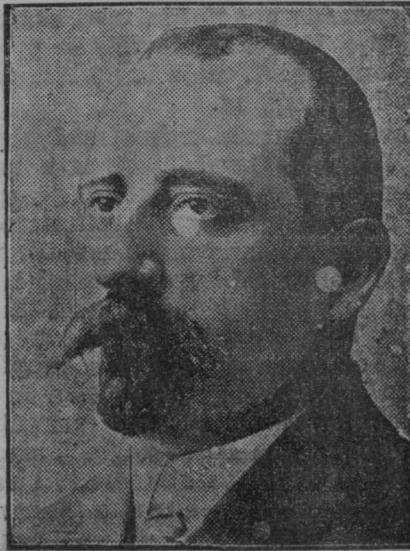
Poudarjajoč zasebno lastnino kot naravno-pravno ustanovo, sv. Oče obenem naglaša velike nравne obveznosti imetnikov te lastnine, med drugim to-le izjavljajoč: »Ako vprašamo, kako je treba uporabiti lastnino, odgovarja Cerkev brez obotavljanja s sv. Tomazem Akvinskem: »Človek naj zunanje dobrine ne smatra kot svojo lastnino, marveč kot lastnino skupnosti, to je, če vidi, da drugi trpijo pomanjkanje, naj jim da brez protiviljenja. Zato pra-

vi apostol: »Bogatinom na tem svetu veli, naj delajo dobro in radodarno delé od svojega.« (I. Tim. 6, 18). Razvijajoč svoj obnovitveni načrt, sv. Oče pred vsem odklanja od socialistov propovedano razredno borbo, ki je protivna organičnemu pojmovanju človeške družbe, katera je kakor telo sestavljena iz raznih udov, med katerimi mora vladati vzajemnost. Takšna vzajemnost mora vladati med stanovi in sloji človeške družbe. Da se ta vzajemnost dejansko uresniči, morajo podjetniki se odvaditi, delavca in njegovo delovno moč smatrati kot blago, da z njim mnogo svoj dobiček. Noben zakon, ne božji ne človeški, ne dopušča, da bi smeli radi lastnega dobička izkorisčati uboge ljudi ter tujo bedo smatrati kot pridobitveni vir.

Pravice delavstva.

Ker je delavski stan tako važen za proizvodnjo dobrin, je naloga države, da se briga za usodo delavca. Od onih dobrin, ki jih proizvaja za splošni blagor, mora delavec dobiti tisti del, ki mu je potreben, da ima stanovanje, hrano, obleko in varstvo. Zato se moramo vzemati za vse, kar more dvigniti položaj delavstva. Ne smemo dovoliti, da bi podjetniki delavcem nalagali krivična bremena ter jim vsiljevali človeka nevredne delovne pogoje. Državna oblast mora ščititi siromaše in slabotne, bogatine že ščiti lastno bogastvo. Ščititi moramo dobrine delavcev, predvsem duhovne in verske dobrine. Skrbeli moramo za praznovanje nedelje, varovati delavca pred izkorisčanjem sebičnih in dobičkaželjnih ljudi. Delovni čas sme obsegati le toliko ur, kolikor dopušča delavčeva moč, in čas miru in odmora se mora ravnati po vrsti dela, po kraju in času in po zdravju delavcev. Otroci in mladenci ne smejo prej v obrat, dokler niso dovolj dozoreli po duhu in telesu. Cela vrsta vridobitnega dela ni primerna za ženo. Žena spada v hišo; delo v domači hiši je najvažnejša obramba ženske časti, podlaga za uspešno vzgojo otrok, jamstvo za procvet družinskega življenja. Kar se tiče delavske plače, mora biti tolika, da nudi treznemu, poštemenu delavcu in njegovi družini potrebno podlogo za življenje.

Reformni, obnovitveni program papeža Leona 13., pojasnjen pred 40 leti v njegovi sloveči okrožnici, je rodil lepe sadove v korist delavstvu. Pri gradbi delovnega prava, socialne politike in delavskega varstva v posameznih dr-

Po 14dnevni vladni krizi je prišla v Bolgariji na krmilo stara Ljapčeva vlada, ki bi vodila volitve. Slika nam kaže Ljapčeva.

žavah so odlično sodelovali možje ter stranke, ki so bile prešnjene z idejami socialnega katolicizma, kakor jih je tolmačil vrhovni učitelj krščanstva papež Leon 13. Socializem, ki ga je papež tako določno in odločno obsodil, pri tem razvoju in napredku socialne politike ni sodeloval, marveč ga je samo oviral, kjer in kolikor je mogel. S tem je dokazal, da je papeževa obsodba, izrečena nad njim, popolnoma upravičena. Nekrščanskemu socializmu ni do tega, da bi se gospodarski položaj delavstva zboljšal, ker potem bi ne bilo več sprejemljivega polja za njegovo hujskanje in širjenje nezadovoljnosti, jeze in sovraštva. Ako pa pride marksistični socializem do tega, da začenja svoj komunistični program izvrševati, ustvari za delavstvo takšen »raj«, kakor so to storili boljševiki v Rusiji.

*

Za zdrave in bolne je bivanje v Slatini Radencih.

Prvim v razvedrilo, drugim za zdravje. Osem slovitih zdravilnih vrelcev služi tu za zdravljenje raznih bolezni. Edinstvene naravne ogljikovo-kisle mineralne in železnate kopelji. Bolni na srcu, ledvicah, presnovi in živcih najdejo tu zopet svoje zdravje. Julija in avgusta stalna godba, drugače priložnostni koncerti, kino, radio, obširna biblioteka itd. — Prospekti v vseh pisarnah »Putnika« in od uprave zdravilišča.

810

V NAŠI DRŽAVI.

Sestanek našega in rumunskega kralja. Ob priliki potovanja Njeg. Vel. kralja Rumunije Karola II. v Temesvar in po želji Njeg. Vel. kralja Aleksandra, da vidi svojega visokega sorodnika, je bil dne 4. maja sestanek obeh kraljev na kraljevski jahti »Dragor« v pristanišču Drenkovo na Dunavu. Sestanek je bil povsem rodbinskega značaja.

Inozemsko posojilo smo dobili. Naša država je sklenila v Parizu mednarodno posojilo v znesku 2 milijard in 300 milijonov dinarjev. Posojilo je namenjeno utrditvi in ustalenju dinarja ter za razne zgradbe.

Predhodna trgovinska pogajanja med našo državo in Avstrijo v Beogradu so zaenkrat zaključena. Po priučitvi medsebojnih predlogov se bodo nadaljevala za sklenitev nove trgovinske pogodbe.

S kraljevim ukazom od 5. maja je bil ustanovljen nov srez s sedežem v Metliki na Kranjskem.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Zaključek posvetovanj zunanjih ministrov Male antante. Konferenca zunanjih ministrov Male antante je bila končana v Bukarešti v torek dne 5. t. m. Posvetovanja so rodila sklep, da bo nastopila Mala antanta glede nemško-avstrijske carinske združitve enotno o prilikl tozadevnih razprav sveta Društva narodov v Ženevi in ob vsaki priložnosti, ki bi se bavila s tem vprašanjem. Na konferenci je bilo doseženo soglasje z ozirom na politična vprašanja, ki zanimajo posamezne države. Posebej so podprtali zunanji ministri Male antante, da je mednarodni položaj v Evropi resen ter težaven in zahteva najožje sodelovanje držav Male antante. Prihodnja konferenca zunanjih ministrov Male antante se bode yršila ob

Sestanek francoskega parlamenta. Poslanska zbornica se je sestala po odgoditvi v aprilu dne 7. maja. V ospredju je volitev bodočega predsednika republike in nemško-avstrijska carinska združitev. Predsednik je javil končno, da se bo vršila seja narodne skupščine za volitev predsednika republike dne 13. maja t. l.

Madžarsko — nemško — avstrijska trgovinska pogajanja so uspešno zaključena. Po novi trgovinski pogodbi se obvezuje Nemčija, da bo nabavljala največji del žita za svoje potrebe na Madžarskem. Avstrija bo lahko postavljala vse viške agrarnih in živinskih produktov na nemški trg. Nemčija nima nobenega zanimanja več za rumunske žitne proizvode. Omenjena pogodba je nova carinska združitev, ki obsegata tudi Madžarsko.

Pogajanja med Čehoslovaško in Madžarsko za sklenitev novega trgovinskega dogovora so ostala brezuspešna.

Važna izjava zastopnika Združenih držav Severne Amerike. Pri razpravah mednarodne trgovske zbornice v Washingtonu je naglasil predsednik ameriškega odsposlanstva, da ima Amerika še vedno dovolj časa za znižanje vojnih odškodnin. O tem pa, da bi črtala Amerika vojne dolgove, ne more biti niti govora, ker bi naprtilo črtanje Združenim državam k vsemu drugemu še 11 milijard dolarjev vojnih dolgov.

*

Potrjuje se to, kar poroča sv. pismo. V sveti deželi in tudi v sosednih deželah so se vršila ter se vršijo na raznih krajih izkopavanja, ki spravljajo na dan razvaline mest in zgradb, ki so stara tisočletja. Marsikatera izkopanina je dragocen zgodovinski dokaz, ki potrjuje to, kar poroča sv. pismo. Poslednji čas so prinesla takšen dokaz zlasti izkopavanja razvalin starega mesta Jerihe, severno od Mrtvega morja na desni obali Jordana v oddaljenosti kakšnih dveh ur od reke. O starem kanaanskem mestu Jerihi poroča sv. pismo — knjiga Jozuvetova na 6. pogl. — da so se ga Izraelci po prehodu čez Jordan na čudovit način polastili ter ga razdejali. Po tem splošno znanem poročilu so Izraelci na Gospodovo povelje hodili okoli mesta v sprevodu 7 dni. Duhovniki so dvignili skrinjo Gospodovo in 7 izmed njih je vzelo trobente, ki se rabijo v svetem letu; in so šli pred skrinjo zaveze in so gredoč trobili. Oboroženo ljudstvo je šlo pred njimi, drugo ljudstvo pa je šlo za skrinjo in trobilo s trobentami. Tako so delali 6 dni, 7. dan pa so šli sedemkrat okoli mesta. In ko so ob sedmem obhodu duhovniki trobili s trobentami ter je na Jozuvetovo povelje vse ljudstvo kričalo, so se hipoma podrli zidovi in vsakteri je šel v mesto čez kraj, ki je bil pred njim. Tako poročilo sv. pisma. — Kaj pa so izkopavanja na kraju, kjer je stala starostna Jeriha, spravi-

Novi rumunski ministrski predsednik Jorga je končal priprave za parlamentarne volitve. Sklenil je sporazum z liberalno stranko, s katero bodo nastopila pri teh volitvah vladna skupina s skupnimi kandidatnimi listami. Jorga je zasigural liberalcem 85 mandatov. Ta volilni sporazum zelo ogroža uspeh ostalih strank, ker računa vlada da bo imela v bodoči zbornici že sama zadostno večino. Vsled omenjenega sporazuma se čuti najbolj ogrožena Manijeva kmečka stranka, ki računa že v naprej z veliko zgubo glasov.

Na Bolgarskem je prišla po 14dnevni vladni krizi na krmilo neizpremenjena stará Ljapčeva vlada. Vse bolgarske stranke se pripravljajo na predstoječe parlamentarne volitve, ki so razpisane za 21. junij.

la na dan? Ta izkopavanja vodi profesor John Garsting. Ugotovil je ta učenjak, da se na tem prostoru nahajajo razvaline štirih mest, to se pravi, da je stara Jeriha bila štirikrat sezidana in porušena. Prvi trdnjavski zidovi so iz dobe okoli 2100. leta pred Kristusom, ko je Jeriha bila prvkrat sezidana. Druga Jeriha, sezidana okoli leta 1900 do 1800 pred Kristusom na razvalinah prve, ima zidove, visoke preko 20 metrov, široke pa okoli 8 metrov, dokaz, kako mogočno in bogato je bilo to mesto. Posebno močni zidovi so bili v mestu okoli prostora, kjer so se nahajali vodnjaki, da je kraljevska garda lažje obranila vodo pred zastrupljenjem. Na razvalinah druge Jerihe, ki je postala plen požara, je bilo okoli leta 1700 pred Kristusom sezidano tretje mesto, ki je bilo, kakor kažejo njegove razvaline, najlepše in najbogatejše. Razdejano je bilo o priliki napada Egipčanov. Okoli leta 1600 pred Kristusom je bila sezidana 4. Jeriha in v njej se je zgodilo to, kar pripoveduje sv. pismo. Na njegovih zidovih, ki so deloma še ohranjeni, se vidi, da niso bili razrušeni od mesta oblegajočih sovražnikov, marveč da so se hipoma porušili kakor vsled potresa. S tem je potrjeno poročilo sv. pisma o jeriških zidovih: »Podrli so se hipoma zidovi.«

Tečaji duhovnih vaj za tretje četrletje 1931.
Za duhovnike: od 5. do 11. julija (5 dnevne); od 20. do 28. julija (8 dnevne); od 3. do 7. avgusta; od 24. do 28. avgusta; od 14. do 18. septembra; od 21. do 25. septembra. Za inteligenčne: od 14. do 18. avgusta. Za abiturijente: od 14. do 18. julija; od 1. do 5. septembra. Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno priglase. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj« Ljubljana, Zrinjskega 9.

*

S podmornico na severni tečaj.

Vedno bolj se bliža dan, ko bo pričelo prodiranje v podmornici proti severnemu tečaju. Zadnje predpripriprave so že gotove, moštvo za vožnjo je izbrano, vsakemu je odkazano njegovo delo, vršile so se že poskušnje vožnje, vse čaka samo še na znamenje kapitana — Amerikanca — Huberta Wilkinsa, ki bo dal povelje za odhod.

Amerikanska podmornica za obisk severnega tečaja je bila preurejena v te svrhe v ladjedelnici v New Yorku. Ko so bila glavna dela končana, je zapustil čoln ladjedelnico in se lotil prve poskušne vožnje. Pri tej priliki se je zgodila nesreča, da se je podal takozvani »kvartirmožster« podmornice po vrhu čolna na sprehod, a ga je zagrabil val, ga pognal preko krova v morje, in njegovega trupla še do danes niso našli.

Koj po tej nesreči se je vrnil čoln nazaj v njujorško luko, kjer se je vršil ob ogromni udeležbi običajni krst podmornice. Obred krsta je izvršil vnuk francoskega romanopisca Julesa Verne, ki je izdal že leta 1866 v bajni domi-

Jugoslavija očaruje...

njena solnčna obala...
njena čarobna jezera...
in zobje njenih prebivalcev.

Njena obala obžarjena s svetlim solncem, njena jezera bogata redkih čarov so kakor zobje njenih prebivalcev dragocen dar lepe prirode. Ali zato vendor s preudarnostjo stotisoče Jugoslovov neguje svoje zobe s Sargovim Kalodontom. Blagodejna pena te zbrane kreme polepšuje zobe z blestečo čistoto in čuva usta nalezljivih kali.

**SARGOV
KALODONT**

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

šljiji rojeno povest, »20.000 milj pod vodo,« v kateri popisuje ekspedicijo, katero hoče letos udejstviti kapitan Wilkins. Po Vernejevi povesti je prejela Wilkinsova podmornica pri krstu ime »Nautilus.«

Predvidene postaje Wilkinsove ekspedicije so sledeče: Podmornica se bo podala iz njujorške luke po Atlanskem oceanu ter se bo ustavila prvič na Azorskih otokih, kjer bo vzela na krov kurivo ter sveža živila. Največ bo prevozila podmornica nad vodo. Od Azorov bo peljala pot v London po reki Temsi, kjer bo prejel čoln vsemogočo opremo. Po ostavitvi Londona bo zakrmaril Wilkins v Vzhodno morje, da se vripelje v Bergen na Norveškem. V Bergenu se bo pridružil ekspediciji vodja znanstvenega spremstva, dr. Sverdrup, s svojimi znamenitimi sotrudniki. Od tamkaj bodo nadaljevali vožnjo proti Špicbergom, nato ob Adventnem zalivu do severovzhodnega kota Grönlandije, odkoder bi naj pričelo pravo prodiranje radi leda pod morjem proti severnemu tečaju.

Vodja nemšega zrakoplova »Zepeli na«, dr. Ekener, se je dogovoril z Wilkinsom, da bo priplul s Zeppelinom istočasno kakor podmornica na severni tečaj, kjer bi naj bilo najznamenitejše srečanje na neraziskanem ledene ozemlju med podmornim čolnom in največjim zrakoplovom.

*

Osebna vest. S 1. junijem odide zagrebško nadškofijo č. g. Božnar, ka plan pri Sv. Barbari v Halozah.

Samomor v jetnišnici. Mariborsk senat je obsodil pred kratkim na 2 let Josipa Harry radi tativne koles. Harry se je v torek 5. majnika v svoji zaporni celici v mariborski jetnišnici obesil na ta način, da si je omotal krog vrat razrezano rjuho, katero je pritrdil na pravu centralne kurjave.

Na povratku iz gostije je prejel sunek z nožem. V mariborsko bolnico je bil pripeljan 16 letni delavec Jože Lah. Ko se je vračal z gostije na Pragerskem, so ga napadli fantje in ga je eden zabodel z nožem v levo stran prsi.

Nevarno srečanje kolesarja z avtomobilom. V petek dne 8. maja sta trčila na strmem klancu pred Kamnico pri Mariboru kolesar, 58letni posestnik Anton Vrčko od Sv. Ožbolta ob Dravi, in osebni avto trgovca Wrenčurja iz Marenberga. Vrčko je dobil težke zunanje ter znotranje poškodbe in ga je prepeljal mariborski rešilni oddelek v bolnico.

Mariborski sodni senat je obsodil na dve leti in en mesec robije mednarodnega pustolovca Jurja Popoviča iz Beograda. V decembru m. l. so ga prijeli pri Št. Ilju v Slov. gor., ker je hotel na skrivaj preko meje. Klatil se je že po celem svetu. Glavni posel so mu bile tativina in ponarejanje bankovcev.

Mariborska policija je zaprla 6. maja 26 letnega Jakoba Vesenjaka, ki je vložil pred kratkim v stanovanje Franca Kranjčiča pri Krčevini in mu odnesel raznih predmetov za 8000 Din.

Poskus samomora. V torek zvečer si je pognal kroglo skozi prsa radi nesrečne ljubezni na povratku iz Ruš proti Mariboru 21 letni pekarski pomočnik Alojzij Šeruga, ki je bil uslužben v Studencih pri Mariboru. Nezvestnega in vsega krvavega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Vlak ga je razmesaril. Dne 5. majnika je zadela 75 letnega prevžitkarja Franca Simončiča iz Cirknice pri Št. Ilju v Slov. gor. strašna smrt. Starček je bil precej gluhi in je hotel iti preko železniške proge. Zatvornico je našel zaprto, a je šel mimo nje, ker ni čul iz Št. Ilja prihajajočega vlaka. Vlak je Simončiča zagrabil, ga strašno razmesaril in je bilrevež takoj mrtev.

Konj je udaril 17 letnega Ambroža Vodenca iz Krčevine pri Vurbergu in mu zlomil roko.

Trgovski agent povozil otroka. V Murski Soboti je povozil trgovski agent z motornim kolesom šolarčka in sinčka klobučarja Sukiča. Težko poškodovanega fantka so spravili v bolnico.

Izsleden in prijet tihotapec. Starešina finančne straže v Slatina Radenci je prijel 3. majnika Franca Gomzija iz Ivanjševca, ki je prodajal po hišah kot krošnjar razno tihotapsko blago.

Neusmiljeno sta pretepla dva mlinarjeva sinova 25 letnega poljskega delavca Tomaža Krajnca v Žabjeku pri Ptaju. Krajnca so prepeljali v ptujsko bolnico vsega razbitega in oteklega povsem životu.

Tatvina hranilne knjižice. Hranilno knjižico na 7400 Din je ukradel Jožef Belec iz Gralje pri Ljutomeru svojemu soimenjaku kmetu Belcu in dvignil z njo omenjeni znesek v posojilnici v Križevcih. Tata je žandarmerija zaprla v Ljutomeru, a je že bil zapravil večji del ukradene vsote.

Zgodnji roj. Trgovec Ivan Traun v Narapljah pri Majšbergu je dobil 6. maja prvi čebelni roj.

Pazite na otroke! Komaj enoletni Jožek, sin posestnika Frangeža iz Cirkovca pri Pragerskem, si je zlomil pri

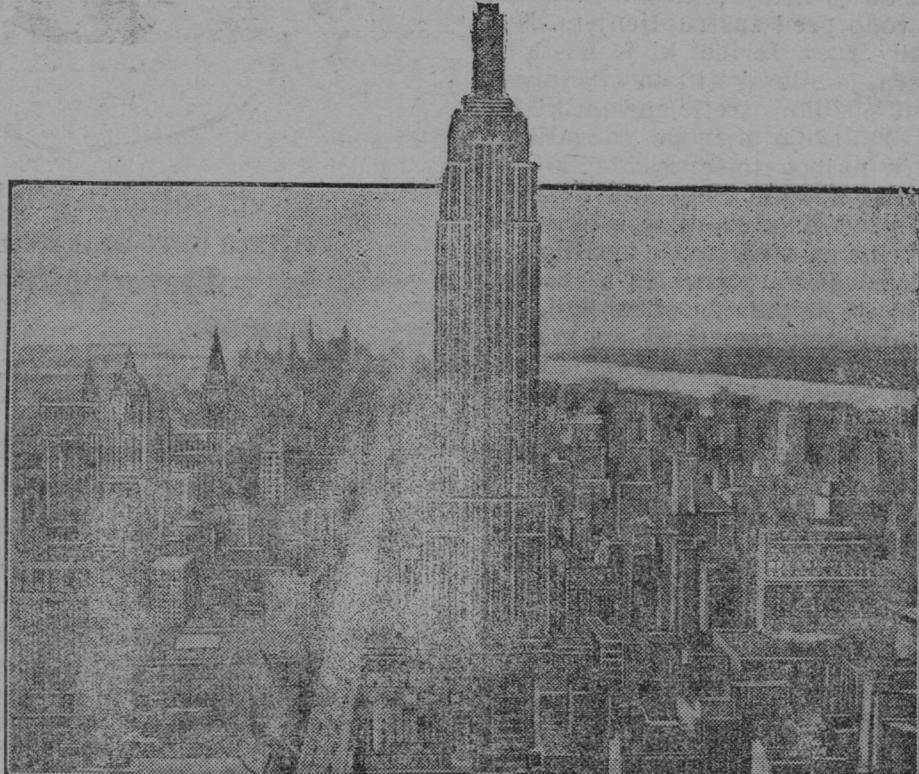
padcu s peči levo nogo in ga zdravijo v mariborski bolnici. — Pri plezanju na drevo je padel na glavo in si odgriznil jezik 9 letni Franc Gornik iz Polškave.

Paromlin pogorel. V Medlogu pri Celju je izbruhnil v noči 4. majnika v podstrešju Joštovega paromlina požar. Ogenj je uničil vse zaloge moke, žita ter ves mlin, izvzemši strojnicu, kjer je ostala nepoškodovana lokomobila. Žrtev požara bi bila skoro postala v mlincu trdo speča: sin lastnika in domači hlapec. Pri požaru je bilo po-

žrtvovalno na delu več gasilnih društev.

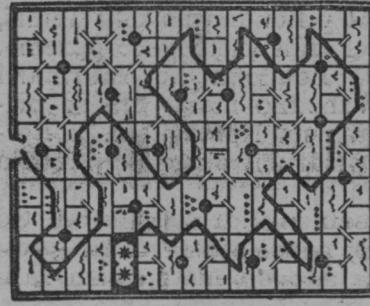
Še en mlin pogorel. V nedeljo 3. majnika je pogorel v jutranjih urah mlin posestnika Ivana Oranjaka iz Črnove, občina Št. Janž pri Dobrni. Mlin je bil dalje proč od doma in v obratu le tedaj, če je bilo kaj za mleti. Požar je nastal, ko ni bilo v mlincu žive duše in obsoja sum na požigalčevu roko.

Žaga zgorela. Pri Novi cerkvi je upelil ogenj žago, ki je bila last posestnika Potočnika, po domače Povha. Rešitev je bila izključena in znaša ško-

Najvišji nebottičnik na svetu. V New-Yorku je bil te dni dograjen in blagoslovil najvišji nebottičnik, ki je visok 414 m, ima 85 nadstropij in je v njem nastanjene 25.000 ljudi.

Zunanji ministri Male antante, ki je zborovala minuli teden v Bukarešti. Od leve na desno: Ghika (Rumunija) dr. Beneš (Čehoslovaška) in Marinkovič (Jugoslavija).

Rešitev »Labirinta« iz zadnjih »Naših slik«

SCHICHTOVA METODA

je udoben in temeljiti način pranja, po katerem se ravna že več tisoč žen. To je tako enostavno: zvečer namočiti v raztopini Ženske hvale, zjutraj enkrat izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

da 20.000 Din. Vzrok požara je zavit v temo, ker ponoči, ko je nastal požar, ni bilo na žagi nikogar.

Če odreče zavora na vozu. V sredo 7. maja je peljal 66letni posestnik Anton Blanzinšek iz Pristave pri Dobrni v družbi svojih dveh sinov domov poln voz drv. Navzdol je odrekla zavora, sina sta se izognila drvečemu vozlu, oče je hotel voz zaustaviti, a je prišel pod voz in ta je šel preko njega. Blanzinšek je težko poškodovan.

Izsledena tatvina. Smo poročali, da je izginilo iz stanovanja celjskega zdravnika dr. Sadnika raznih dragocnosti v vrednosti 14.000 Din. Te dni je prejel dr. Sadnik iz Gradca obvestilo, da jе aretrirala tamošnja policija sobarico Amalijo Potočnik, pristojno na Ptujsko goro in v Trst pristojnega Josipa Renčana, s katerim je omenjena ženska skupaj pobegnila iz Celja. Policia je izsledila pri obema skoro vse pri Sadniku pokradene stvari.

Nesreča na kmetijski šoli v Št. Jurju. Na kmetijski šoli v Št. Jurju ob južni žel. je padel učenec Franc Klasinc takoj nesrečno po stopnicah, da si je zlomil nogo in je bil prepeljan v celjsko bolnico.

Smola vломilcev. V noči od 1. na 2. t. m. je bilo vломljeno v trgovino Ant. Zedrana v Št. Jurju ob južni žel. Vlomilci so odnesli raznega blaga za 15 tisoč Din ter ga skrili v kozolec g. Hleba v Lokarjah, kjer so ga domači odkrili in prijavili zadevo orožnikom. Žandarmerija je zastražila kozolec v upu, da se bodo uzmoviči vrnili po blago. Res so tudi prišli, a se jim je posrečil pobeg. Trgovec Zedran je dobil svoje blago nazaj.

Gad je pičil v roko pri trebljenju na posestvu 23letnega posestniškega sina pri Sv. Križu ob Krki. Težko zastrupljenega so prepeljali v bolnico v Brežice.

Neznanega utopljenca so potegnili iz Ljubljance pri elektrarni na Fužinah. Utopljenec je že bil dalje časa v vodi, ima na temenu glave dolgo rano in skoro gotovo ni iz ljubljanske okolice.

Komaj se rešil smrti. Reka Sava bi bila kmalu zahtevala svoje žrtve radi neprevidnosti. Posestnik Valentin Klinar iz Jesenic je oral s konjem njivo na desni strani reke v Kurji vasi na Gorjanskem. Orač se je hotel vrniti kar

preko Save na voz nazaj na Jesenic. Na voz je naložil poljedelsko orodje, sedla je zraven njega tudi žena in voznik je pognal konja v reko. Sava je na tamkaj deroča, je prevrnila voz in ga valila s konjem vred navzdol po vodi. Klinar in žena sta se komaj rešila. Tovarniški delavci so oteli še v zadnjem trenutku tudi konja.

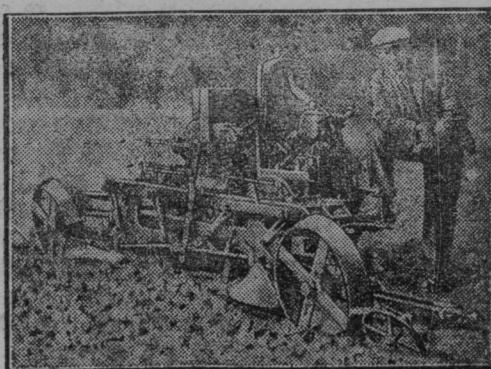
Roparski umor. V Žužembergu je bila umorjena in oplenjena 60 letna kočarica Marija Boker.

Radi pomanjkanja zraka v preveč natrpanem vagonu so našli na obmejni postaji Rakek 6. maja poginjenih 7 volov v enem vagonu. Voli so bili last zagrebškega veletrgovca z živino in namenjeni v Italijo.

Požar v zvonarni ter livarni. Dne 5. maja krog 2. ure v noči je izbruhnil požar v skladisču zvonarne in livarne v Št. Vidu pri Ljubljani. Ogenj se je razširil z bliskovico in povzročil škodo za 400.000 Din, katero utrpi lastnik Ivan Kogovšek.

Velikanski požar na Hrvatskem. V vasi Oštirici pri Novem Marofu na Hrvatskem je uničil požar v pondeljek 4. maja popoldne 12 kmečkih hiš in 30 gospodarskih poslopij. Škoda je ogromna in toliko revnih ljudi je ostalo brez strehe.

Strašen učinek strele. V sredo dne 6. t. m. predpoldne je branal posestnik Karol Nagy pri Sv. Martinu ob Muri z dvema konjema njivo. Pri tem opravilu je udarila v brano strela, se tamkaj odbila, prešla v posestnika ter v oba konja in pokončala tri življenja.

Plug, ki orje sam. Angleški inž. Ford, — ne kralj avtomobilov — je napravil plug, ki je pravo čudo in bo oral sam brez človeškega vodstva. Prvi poskusi so se že obnesli.

Obilno potomstvo. V Neulichtenbergu pri Lincu na Zgorjem Avstrijskem je umrla kmetica Katarina Hofbauer. Imela je v svojem življenju 14 otrok. Dva sinova sta padla na bojišču. Preostali žive na kmetijah in obdelujejo zemljo. Pogreba se je udeležilo poleg sinov in hčera 70 vnuškov, katerih najstarejšemu je sedaj 35 let, najmlajšemu pa komaj 10 dni. Tudi vnuki imajo že potomstvo — 18 otrok, ki so stari 10 do 11 let. Pokojnica je bila 19 let vdova in je pred 15 leti zbolela. Krsto in križ pred njo so nosili sami njeni sočodniki.

Blodnje cerkvenega okna. Najlepša srednjeveška slika na steklo predstavlja sv. Magdaleno in je bila v Weitenbergu na Koroškem. Poslikano okno je bilo znano celemu kulturnemu svetu radi lepote in dragocenosti. Sveti sliko so ocenili strokovnjaki s 30.000 mark, je bila za dolgo časa zginila neznano kam in so jo šele sedaj zopet našli. Cerkveni tatovi so odnesli poslikano okno iz Koroške v Monakovo. Od neznane strani je prejela policija obvestilo, da je shranila dragocenost neka gospa iz Berlina. Po drugem sporočilu bi naj bila ta gospa izročila sliko v shranjenje svoji prijateljici in ta je dobro znana s trgovcem z umetninami v Viljemovi ulici v Berlinu. Ko je policija šla po naznanjeni jej sledi, je odkrila koroško cerkevno okno v kleti omenjene trgovine. Uzmoviči so hoteli izredno dragocenost spraviti kam daleč in jo tamkaj prodati, kar jim pa ni uspelo. Po dolgotrajnih blodynjah je prispeala na steklo slikana sv. Magdalena zopet nazaj na Koroško.

Odpust delavk s kratkimi krili. V Martinengu, predmestju zgornjeitalijanskega mesta Bergama, je gospodar neke predilnice predložil svojim delavkam nastopno odredbo: »Katera hoče stopiti v našo predilnico in ostati pri nas v službi ter si tako služiti kruh, mora biti oblečena, da ji obleka zakriva prsa in vrat, rob krila pa mora segati čez kolena do konca meč.« — Koso delavke prebrale to odredbo, so izjavile, da nimajo dolgih oblek in tudil ne zaslužijo toliko, da bi si jih dale podaljšati. Vodstvo tvornice jim je nato dalo mesec dni časa za premislek. Po štirih tednih bo odpuščena vsaka uslužbenka, ki ne bo zadostila navedenim predpisom. Nekatera dekleta so si

podaljšala obleke s trakovi, ker pač nimajo drugega blaga na razpolago.

Izum izrednega pomena. Angleškiemu inženjerju Brownu se je posrečilo, da je izumil aparat, ki nadomešča na ladjah krmarja. Iznajdbo so že preiskusili na francoskih prekoceanskih velikanh: »Ile de France« in »Lafayette«. Poskusi so zadovoljivi in bodo v francoskih ladjičnicah upeljali pri novih ladjah avtomatične krmarje. — Glavna naloga ladijskega krmarja je obstajala doslej v tem, da je uravnal ladjo s pomočjo krmila, aka so jo porinili vetrovi, tok ali valovje iz določene smeri, zopet nazaj v pravo. Služba krmarja je težavna in odgovorna. Avtomatični krmar je pa le 1 m visok zabor, ki je zvezan s kolesjem krmila. Ta zabor inženjerja Browna nadzira noč in dan določeno smer ladje in popravi takoj vsako najmanjšo tozadovo pogreško. Dokler pluje ladja naprej v ravni črti, je aparat čisto na miru. V trenutku, ko se trup ladje zasuče kam na stran, pride avtomatično do zveze potom električnega toka, krmilo se prične gibati in ladja je takoj pravilno usmerjena.

Neizplačani milijonski dobitki. Največ se danes govorji na Angleškem o treh milijonskih dobitkih, ki so tvorili zaključek dublinske ter liverpulske loterije. Pred par tedni so pripovedovali na Angleškem o italijanskem lastniku kavarne Emilio Skali, da je postal s pomočjo zadete srečke kar čez noč večkratni milijonar. Sedaj je že kot beli dan jasno, da Skala še ne bo tako naloč v posesti težkih milijonov. Dva Skala domačina trdita, da ima z njima dogovor, ki ga veže, da se razdeli zadelek med tri može. To trditev Skala tudi. Njegova nasprotnika sta naperila napram njemu tožbo. Loterija ne bo izplačala lepega zneska 100 milijonov dinarjev, dokler ne odloči o izplačilu sodišče. Emilio Skala, ki se je že čutil presrečnega milijonarja in koval vse mogoče načrte za bodočnost, bo moral poterpežljivo čakati, da bo bogznej kečaj sodnja izgovorila odločilno besedo. Tudi drugi največji dobiček zgoraj omenjene loterije v znesku 40 milijonov dinarjev ni še mogel biti izplačan iz enostavnega vzroka, ker ne da posestnik srečke o sebi nobenega glasu. Ta zadelek odpade na Amerikanca Claytona Wood, ki stanuje v ameriškem mestu Buffalo. Tretji dobitek 30 milijonov Din je bil izplačan krčmarju v Južni Afriki Jurju Claremontu, ki se je podal po izplačilu na potovanje krog sveta.

Angleški poslanci ne dobijo več zastonj vžigalic. Angleški finančni minister Snowden se je odločil za največjo varčnost v državnih upravi. Ta varčnost pojde tako daleč, da bodo ostali celo angleški parlamentarci brez vžigalic na državne stroške, ampak si jih bodo morali kupovati sami. Doslej so imeli namreč gospodje poslanci v svojih klubih in drugih prostorih vžigalice na razpolago na državne stroške. Kakor hitro pa bo dosedanja zaloga pošla, ne bodo več kupili drugih, ampak si jih bodo morali gospodje poslanci sami kupovati.

GAZELA TERPENTINOVO MILO JE NEPOGREŠLJIVO V VSAKEM DOBREM GOSPODINJSTVU. — Pazite na ime GAZELA.

740

Motorno kolo kot morilno orodje. V Kajeni, v kazenski koloniji Francije v južni Ameriki, se je vršila pred kratkim porotna obravnavna proti ženi Hedou in njenemu ljubčeku Henriku Bressou. Oba sta se zagovarjala radi poskušenega umora nad možem žene Hedou. 35letni obtoženec je bil dobro podučen o trgovini Bressouja in tudi žena se je zaljubila vanj in je bil mož le še ovira nedovoljene sreče in je moral s poti. Način moževe smrti je bil pretkano zamišljen. Da bi oba zločinca preslepila javnost z navadno nesrečo, sta iztuhtala to-le: Ko se je peljal lepega dne. Hedou z navadnim kolesom preko dežele, je pazil nanj ljubček žene na motornem kolesu na cesti. V trenutku, ko se mu je približal Hedou, mu je sfrčal Bressou na motorju z največjo brzino v kolo. Smrti namenjeni pa je vsled sunka le zletel v velikem loku s kolesa, priletel na njivo in si je otel življenje s težjimi poškodbami. Zločinski parček je bil takoj predan sodišču in žena ter ljubček sta bila obsojena vsak na sedem let ječe in na povrnitev škode možu v znesku 10.000 frankov.

Kanarčki so mu rešili življenje. Da g. Turner iz Stokholma ni ljubil kanarčkov, bi danes gotovo ne bil več med živimi. Dva krasna kanarčka je gojil v svojem stanovanju. Po dnevu sta živelia v kajbici, ponoči pa ju je pustil letati po sobi. Neke noči se g. Turner naglo prebudi. Kanarčka sta nervozno letala po sobi, cvrčala, a naposled kakor mrtva padla na tla. Tedaj je g. Turner začutil, da je v sobi neobičajno zadušljivo. Od nekod je plin za razsvetljavo prihajal v stanovanje. Na njegov telefonski poziv so dospeli ognjegasci in policija. Tačkoj je bilo dognano, da prihaja plin iz sosedne sobe, kjer je neki človek istenoči izvršil samomor, otvorivši vse cevi plinovoda. Edino kanarčkoma se je g. Turner imel zahvaliti, da je ostal še pri življenju.

Vlemilec v letalu. V nemškem mestu Aachen se je posrečilo policiji, da se je polastila težkega zločinca v osebi komaj 19letnega Walterja Leese iz Bochuma. Leese je bil znan po svojih tolovajskih pohodih po celi rensko-vestfalski industrijski pokrajini do Holandije. Ta bandit je ogrožal celo Hamburg, Bremen, Kiel in Osnabrück. Na njegov račun gre veliko roparskih umorov. Mladostni zločinec se je posluževal večkrat celo letala, da je zakril začasno najbolj drzne vrome ter roparske umore.

Pobegli ženin. Vse je bilo že pripravljeno za poroko 20letne Alice Melmer

v Čikagu. Čakala je nevesta, čakale so družice in čakala je družina. Vse je bilo na mestu, le — ženina je manjkalo. Neposredno pred poroko je ženin, 25letni Albin Ford, neznano kam izginil. Obveščena je bila policija, da dožene, ali gre za nesrečo, ali pa jo je ženin namenoma popihal.

Zločince bodo bičali. Z ogromno večino glasov, 78 proti 9, je poslanska zakonodajna zbornica v Lansingu v državi Michigan v Severni Ameriki odobrila predlog, ki določa kazen bičanja za kaznjence v jetnišnicah. Pričakuje se, da bo predlog sprejet tudi v senatu. Ta predlog je bil stavljen, ko se je ljudstvo države Michigan s splošnim glasovanjem izrazilo proti uvedbi smrtne kazni za zločince. Bičanje se bo vršilo ob določenih dobah in kaznovanemu se istočasno ne bo smelo dati več kakor šest udarcev z usnjatim jermenom.

Moderniziranje kineških razbojnnikov. Napram vestem iz Pekinga so se kineški razbojniki modernizirali v poslednjem času. Razbojniška banda, koja je v oktobru lanskega leta ujela v Hapočku člana luteranske misije Amerikanca Nelsona, je zahtevala za njegov odškop poleg velike svote denarja še tudi gramofonske plošče, rakete, žepne ure, nalivna peresa in žoge.

S Stalinom se ni šaliti. V Berlin je prispela iz Rusije ameriška pisateljica E. G. Grady, katero so sovjeti izgnali iz svoje države zaradi enega samega nedolžnega dovtipa, ki ga je napisala o diktatorju Stalinu v svojem članku. Dovtip je bil tak, da je značil, da Stalin ni priljubljen pri ruskem ljudstvu, in kaj takega Stalin in njegovi privrženci ne slišijo radi.

Sanatorijski aparati. Sanatorijski aparati: **višinskim scincem** za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti črev; **diatermijski** za električno pregrevanje in električno izžiganje; **žarnico »halac«** za revmatično in druga boleča vnetja; **»enteroclannerjem«** za notranje črevne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba v I. razredu 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din.

Znamenita trgovska pospeševalna ekspedicija. Bo v kratkem zapustila Angleško, da napravi potovanje po Evropi, Palestini in Egipetu do Kapstalda. Ekspedacija, s katero je povrjen kapl. Geffrey Malins O. B. E., podpirajo več znamenitih trgovcev v Londonu in družba Ford Motor je posodila en voz in ga dala na razpolago.

Zdravljenje srca, ledvic in drugih notranjih bolezni v slovitem zdravilišču Slatina-Radenici. Pričetek sezone — glej današnji oglas!

Zepet novodošlo blago kupite po novih zoper znižanih cenah. Prepričajte se, oglejte zalogu v trgovinah **F. Senčur, Mala Nedelja in Ljutomer.**

Idealno pranje je možno samo z milom. Zato, gospa, perite vedno le s pravim terpentinovim milom **Gazela.**

Zepet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376 »Flugs«-kose, škropilnice za sadno dreve in vinograde, »Rekord« lepljive drevesne pa-

sove dobite pri glavni zalogi I Videmšek, Maribor, Koroščeva 36. 320

V plesni šoli se čistost in snaga posebno uveljavlji! Tu se spletajo tanke nitke prve ljubezni, himna življenja se prične!

*

Vinogradno kolje cepano, žagano in okroglo, kakor vsake debelosti rezan les prodaja tvečka Gnilišek, Maribor, Razlagova ulica 25. Dobijo se tudi lepi krajniki, borovi in mecesnovi štuki.

Občni zbor Zadružne zveze v Ljubljani. V sredo, 6. maja, je bil v Ljubljani občni zbor Zadružne zveze. Vodil ga je njen načelnik, minister v pokolu, g. dr. Anton Korošec, ki je v svojem govoru podal kratek oris delovanja te naše velevažne organizacije. Z ozirom na sedanje gospodarske prilike je poudarjal, da živimo v težki gospodarski krizi, ki bo kmalu podobna onim časom, ko so se rodile prve zadruge ter priskočile na pomoč našemu kmetu, delavcu in obrtniku. Iz teh vzrokov raste število mlekarških, vinarskih in sadjarskih zadrug, ki se morajo pečati s trgovinskim udejstvovanjem. Naloga našega zadružništva v bližnji bodočnosti bo, pokazati kmetu, kje se nahajajo trgi, kjer bo mogel prodati svoje pridelke. Iz poročila načelstva, ki ga je podal ravnatelj Franc Gabrovšek, je razvidno, da se je število članic zvišalo od 578 na 611, od teh je 327 kreditnih zadrag. Denarni promet je od preteklega leta zrastel za 200 milijonov Din. Manj razveseljiva je gospodarska slika preteklega leta, če se primerja stanje naložb in kreditov. Naložbe so narastle od 180 do 199 milijonov Din, torej za 10.69%, dočim so za prejšnje leto narastle za 24.12%. To je dokaz, kako silno je naše kmetsko gospodarstvo zadeva gospodarska kriza. Na drugi strani so se dvigali krediti, in sicer od

57.3 milijonov Din na 74.9 milijonov. Načelstveno poročilo poudarja potrebo discipline in opozarja, da bo gospodarski zastoj, v katerem živimo, prinesel s seboj še druge posledice, to je znižanje obrestne mere za vloge in tudi za takozvane vezane vloge. Treba bo računati s tem, da se bodo morale zadruge zadovoljiti s čim manjšim dobitkom.

Par besed slovenograškim kmetovalcem v uvaževanje! V najkrajšem času prispe semkaj nad 23 vagonov cementa po polovični ceni (po 28 Din za dve vreči!) za napravo tlakovanj, gnojničnih jam in gnojišč. Že v zadnjem »Gospodarju« je neimenovani pisec povdari, da sta les in živinoreja najvažnejša dohodka našega okraja. Glede prodaje lesa je kriza brezupna in se tostvarno ne da nič pomagati; tudi glede živine so cene padle, vendar so izgledi glede živinoreje vseeno znatno boljši, kakor glede lesne trgovine. Mnogo dobre živine pa redimo lahko le, če imamo veliko dobre krme. Pridelovanje te nam omogoči le gnojnica, ki je boljša in cenejša, kot vsa umečna gnojila skupaj. Za zbiranje te dragocene in cene tekocine pa so neobhodno potrebne primerne gnojnične lame. Vsled gospodarske krize, ker so upi, da bodo cene lesa na spomlad boljše, varali, so mnogi lanski prosilci začeli odpovedovati cement po polovični ceni. Za napravo zidu ali za popravila stanovanj itd. bi marsikdo vzel cement, toda za napravo gnojišč in gnojničnih jam se mnogim kmetovalcem vsled gospodarske krize zdi škoda investirati denar. Tem kmetovalcem polagam na srce, da je v današnjem težkem času edino investicija za zbiranje gnojnice dobičkanosna, dočim se naprava kakih velikih modernih gospodarskih stavb trenutno ne splača in ne obrestuje. Iz tega razloga priporočam kmetovalcem, da v svojem interesu nikakor ne odklanjajo cemente za gnojišča in gnojnične lame. V planinskih krajih Avstrije, posebno v tirolskih hribih je danes kriza mnogo hujša, kakor pri nas. Tam tudi štedijo

na vse mogoče načine ljudje z denarjem. In da zboljšajo dobičkanosnost planinskih kmetij, delajo ljudje gnojnične lame iz lesa, ki so pocenli in se prav dobro obnesejo. Take lame so sicer manj trpežne, vendar zelo pocenli, in grem enemu ali drugemu zanimanjem s tostvarnimi načrti rad na roke. — Wernig Fr.

Poizkusi z umečnimi gnojili v dravograjskem okraju. Na pobudo kmet. referenta na Prevaljah se vrši v tekočem letu v dravograjskem okraju več preizkusov z umečnimi gnojili na kmetijskih kulturnih, n. pr. krompirju, pesi, zelju, ovsu in na travnikih. Poizkuse nadzoruje kmetijski referent. Umetna gnojila za poizkuse je dal Agrikulturno-kemični zavod v Zagrebu, odnosno g. raznatelj Pučnik, brezplačno kmetovalcem na razpolago. Ker so ti poizkusi velikega gospodarskega pomena, se bo započeta akcija sporazumno z g. ravnateljem Agrikulturno-kemičnega urada po vsem okraju tudi pozneje nadaljevala. Poizkusi imajo namen pokazati praktično, kako si lahko umen gospodar zviša svoje, dosedaj pičle pri delke s pomočjo uporabo umečnih gnojil.

Ormož. Ljudska hranilnica in posojilnica je imela dne 2. majnika svoj 54. redni letni občni zbor. Iz poročila načelstva posnemamo, da je zavod v preteklem letu zopet lepo napredoval. Bilanca za leto 1930 izkazuje čez 1 milijon Din večji promet napram bilanci leta 1929. Posebno so se zvišala posojila, za čez $\frac{1}{2}$ milijona Din, dočim je bil dotok hranilnih vlog mnogo manjši kot prejšnja leta. To dejstvo nazorno kaže rastočo gospodarsko krizo, v kateri se nahaja naš kmet, obrtnik in delavec. Zavod je, zavedajoč se svojega namena, pomagal s posojili gori navedenim stanovom kolikor je le mogel, po najnižji mogoči obrestni meri ter je delal le z $1\frac{1}{2}\%$ razliko. Želeti bi bilo le, da bi tudi tisti maloštevilni, ki so danes še v stanu nalagati denar, to vpošteli ter z vlaganjem svojih prihrankov podprli zavod pri njegovem človekoljubnem delovanju.

Ormož. 33. redni letni občni zbor Kletarskega društva v Ormožu se je vršil dne 2. maja

Januš Golec:

Guzaj.

20

»Kaj? Kako? Kje in kedaj?« so se glasila radovedna vprašanja, ki so tiščala v gospoda od vseh strani, da je že bil dolžan podati pojasnilo. Izpraznil je maseljc, natlačil kratkocevno pipo, jo prižgal in pričel:

»To veste, da sem kupil pred leti v Pišecah od Kostevca čisto mladega lisjaka. V žepu sem ga prinesel domov in ga odgojil skrbno. Znano je, da redi moja sestra trikrat preveč kur ter piščancev. Povrh je še župnišče tik vinograda. Koliko škode so mi napravile kurje mrcine vsako jesen, ko so mi obzobale vse zgorajne vrste v vinogradu. Ako sem zahteval, da morajo biti zaprte ali pod kurniki, ko začne mehčati grozdje, so bile moje besede bob ob steno. Nekdo je izpustil kurjo svojad, kakor hitro sem odnesel pete z doma. Krepelil sem posilnice, streljal —

vse zastonj! Dam rad piti vsakemu ter koliko hoče, le zobati ne najboljšemu prijatelju, nikarše kuram!

Ko je lisjak odrasel, sem mislil: Ta le sedaj kurji strah! Napeljal sem ob brajdah ob vinogradu dolgo ter močno žico. Na to sem pritrtil obroč, za tega dolgo verigo, na katero je bil priklenjen lisjak. Po žici se je lahko popeljal sem ter tja od enega konca brajd proti drugemu drage volje. Ko so smukale kokoši v vinograd, je zagrabil sedaj eno, pa zopet drugo in kmalu se ni upala niti ena več v vinograd. Dasiravno pravijo, da imajo kure presneto malo pameti, so vendar prebrisane toliko, da znajo obiti smrtno nevarnost. Ko so videle, da jim brani njihov najhujši sovražnik dostop do slaščič od zgorajnega konca, so se spuščale na sredini v vinograde in cufale tamkaj jagode. Lisjak je bil še bolj zvit nego kokoši. Zagnal se je na brajdo, tukaj postal, skočil prek v vinograd in čap! že so zakokodakale kure, ena je obležala mrtva, druge z najbolj glasnim kokodajsom na vse strani. Takle

Preča se krasno posestvo, 1 uro od Mariobra, meri približno 15 oralov, hiša z opeko krita v dobrem stanu. Lep sadonosnik, lepi gozdi, travniki in njive v ravnini. Pojasnila daje g. Anton Šuman, poštar pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 781

Pljučal Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilanstalt) v Sečovu, želez. postaja Rog. Slatina. 775

Izvanredna prilika! — Na obroke! Učitelji, učiteljice, poštni in žel. uradniki in sploh drž. nameščenci kupijo ugodno na obroki ure, zlatnino, srebrnino in vse optične predmete pri tvrdki Kneser F., Maribor, Aleksandrova cesta 27, pri glavnem kolodvoru. Obroki brez vsakega povišanja cen. 771

v mali dvorani lastne gostilne. Izvoljen je bil zopet prejšnji odbor z eno izpreambo. Na občnem zboru se je razpravljalo tudi o nadalnjem delovanju zadruge. Sklenilo se je, da se bo pričelo v tekočem letu tudi z nakupovanjem sadja ter so se v tem smislu izpopolnila pravila. Tudi glede vinske kupčije so se v zadnjem času storili važni koraki. Navzoči člani so z odobravanjem vzeli na znanje, da je zadruga pričela s tipiziranjem naših slovenskih vin, ker so tako tipizirana vina mnogo bolj iskana ter se vedno lažje spravijo na trg. Obiskovalci ravnokar zaključene I. banovinske vinske razstave v Mariboru so že imeli priliko, poskušati tip ljutomersko-ormoškega vina Kletarskega društva.

Čebelarji pozor! Čebelarska podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo, dne 17. t. m., ob 3. uri popoldne poučno predavanje pri čebelnjaku gospoda Rebova v Košnici pri Celju. Čebelarji in ljubitelji čebelice se vljudno vabijo.

Kriza vinogradništva.

Dopis iz Slovenskih goric.

Vino ne gre nikamor, ne v domači državi, ne čez mejo. Ali morda ni pomoci? Mislimo, da je! Pa žal, pre malo razumevanja. Trošarina na vino je še zmiraj previšoka. Država je sicer nekoliko popustila, banovina in občine pa ne. Ali naj res vino maši glavne vrzeli v blagajni? Goštilničarjem naj se da ugodnost, da plačajo trošarino in sedaj tudi prometni davek šele tedaj, ko je sod prazen, ki je na točenju. Državna premija naj bi se pripoznala vsakemu izvozniku že pri 6 hl vina, dosedanja uredba daje le ugodnosti in bogati vinske veletrgovce. Sosedna Avstrija pa naj premisli, da s svojo visoko uvozno carino sicer ščiti svoje vinogradništvo, a ubija pri tem svojo industrijo, kajti če je sosed reyen, bode le malo ali nič kupoval. Splošno bodo države z visokimi uvozнимi carinami druga drugo gospodarsko ubile, nevarnemu boljševizmu pa pripravljajo prav ugodna tla. Če za vino ne bo odjemalcev, se pač brez trošarine navsezadnjem

doma popije, dohodkov ne bo, davki se ne bodo mogli plačevati, vinogradnik se bo zadolževal in naposled izginil z lastne grude. Mnogo pa je vinogradov, ki niso za kako drugo kulturo. Vinogradniki kličejo ob 12. uri: Razumevajte nas!

Vprašanja in odgovori.

P. P. v G.

Ali se smem pismeno obrniti na Nj. Veličnega kralja z neko prošnjo? Ali ne bom kaznovan?

Odgovor:

Prošnjo seveda lahko pošljete. Pisati pač ne smete kaj takega, da bi zabavljali ali krvivo kritizirali. Dandanes se sme vsak obrniti na kralja s prošnjo, ker ni posrednikov med kraljem in narodom.

F. Št. v Č.

Ko se bodo občine združile, bi rad postal občinski policaj. Kam naj vložim prošnjo?

Odgovor:

Počakajte, da bomo videli, kako bo s tole združitvijo občin. Tedaj boste prosili na novega župana. — Zaradi dote in svinjske srbečice pa nimamo vašega pisma, zato nismo zamogli odgovoriti.

J. J. v R.

Lani sem kupil lesa, napravil 3000 Din izgube in takoj odjavil obrt v prvi polovici leta. Sedaj pa moram plačati davek, je to brav?

Odgovor:

Ni brav! Vi ste dolžni plačati samo polovico davka, ker ste obrt za drugo polovico pravilno odjavili in je odjava veljavna, če tudi pri gremiju niste odpovedali. Poglejte zato, če je davčni predpis za celo leto ali le za pol. Da ste pri obrti imeli izgubo, bi morali takoj lani tudi prijaviti, vsaj olajševalno bi bilo.

A. St. v M.

Nimam pijače, bi dal zrno za vino, ali pač semem brez trošarine vino peljati domov?

Odgovor:

Ne. Vi ste vino kupili, plačali namesto z denarjem, z zrnjem. Trošarino žal morate plačati.

K. F. v B.

Kako to, da plačujem več davka, kot moj tovariš, ki ima več delavskih moči v svoji obrti kot jaz?

Mostin, moštova esenca za napravo zdrave domače pijače se dobija v drogeriji Kanc-Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 379

2500 Din zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v vašem okolišu ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predel 307. Priložite znamko za odgovor. 325

Iščem dve dekli srednje starosti, zmožne domačega poljedelskega dela, mesečna plača do 200 Din, 1 pastirja šole prostega. Naslov: M. Krainz, trgovina, Prepolje, Sv. Janž na Dr. p. 768

lisjakov lov kar preko brajd je bila moja največja zabava; a babja najhujša jeza!

In danes zjutraj — ko pridem iz cerkve, lisjaka nikjer pred vinogradom! Gledam, gledam, in o ti moj Bog ti, reva je visel z brajde, kjer se mu je bila zamotala veriga pri preskoku. Z vso naglico sem že bil na mestu nesreče, da bi še mogoče rešil čuvaja, če že ni visel predolgo. Ko sem ga potipal, je že bil ohlajen. Nesreča se je moralna zgoditi na vse zgodaj, ko sem še počival. Če ga je tudi katera od žensk videla bingljati v zraku, ga je poprej še nategnila za noge, nego bi ga bila snela.«

Takole je pripovedoval g. župnik prijateljem o žalostni smrti ljubljence in o današnji upravičeni nevolji. Družba se je režala škodoželjno, ker kura je domača žival; lisjak pa zver, ki spaša v šumu in ne pred vinograd in prav se mu je zgodilo. Stari Pečnik je že mešal karte in kaj je hotel ozlovoljeni župnik drugega nego kvartati in si prepoditi bridkost z igro. Predno so začeli, je bil resnega mnenja, da nocoj bi »ferbljal«,

Odgovor:

Davek vam oceni davčna komisija. Pojdite na svojo davkario in dajte na zapisnik (pet Din), koliko več plačate, če tudi imate manjšo obrt.

F. S. v L.

Dva izvirka sta. Obeh se poslužujeva s sosedom. Rad bi enega speljal v svoj hlev. Ali smem?

Odgovor:

Ako je izvirek na vaši zemlji, ga smete spejati v hlev, posebno še, ako drugi sosedu zadoštujete.

M. G. v Sp. R.

Sem pri bolniški blagajni zavarovana. Ali mi mora zdravnik na njen račun zobe popraviti?

Odgovor:

Da. Toda res le popraviti, vi pa svojih želj morda ne boste v celoti mogli uveljaviti.

K. J. v G.

Posodil sem očetu, sin je prevzel posestvo, oče nima nič, ali mora sin plačati?

Odgovor:

Če je posojilo vknjiženo, tedaj mora plačati, če je posojilo dano kar očetu na roko, je dolžen plačati samo oče. Ako je sin posestvo prevzel, je oče gotovo nekaj za to dobil. Ali vi morete priti do vašega denarja samo potom sodnije.

I. Št. v Kr.

Ali morem prijaviti obrt samo za en del leta, ko imam čas delati?

Odgovor:

Smete takoj prvič že prijaviti, da boste delali le v gotovih mesecih. Ali pa napravite tako, da obrt prijavite, nato zopet odjavite, kar vas pa stane. Bolje bo prvo.

H. Ž. v B.

Prevžitek sem izplačal. Ali sem dolžen od tega plačati pristojbino? Potrdila tudi nimam nobenega.

Odgovor:

Mati naj da pobotnico, podpisano na sodniji ali pred notarjem, da nima ničesar več terjati na račun prevžitka, pa je stvar v polnem redu.

P. K. v M.

Ali lahko svojo polovico posestva prepisem že sedaj na otroke?

četudi bi zaigral vse, kar ima pri sebi in seboj. Le eden je še bil poleg gospoda za to nevarno igro, drugi proti, ker pri »ferbljanju« se preveč zgubi, pride navadno do prepira in do sovraštva. Župnik je le silil in pozival na »ferbljanje«, danes se mu je obesil lisjak in on se mora razvedriti, če drugače ne — z izgubo! Nobeden ni maral v krog kvartopircev, se je pa ponudil tuji gozdar, ki je mirno sedel, pil ter pušil pri sosedni mizi. Ko je povedal, kdo in kaj da je — seve ne po pravici, ga je še župnik opomnil, da brez denarja se naj ne podaja v nevarnost, saj sili ga nikdo ne. Kar bo zaigral, bo moral plačati takoj, tukaj je namreč hrvatsko-štajerska meja, kjer je že batina najkrajša sodba. Gozdar je sprejel vse pogoje in začeli so. Nekaj časa je tujec res drzno stavil, zgubljal ter plačeval. Kar se je preobrnilo kolo sreče in g. župnik je odpiral vedno pogosteje listnico, ne da bi bil kaj pogabil z mize v pest in spustil v dolgi hlačni žep. Odpiranje in seganje v denarnico je šlo tako dolgo, dokler ni bila prazna in gospodovi kvarto-

Odgovor:

Lahko. Pojdite k sodišču ali če sami ne znate napraviti vloge, pa k notarju, pa se bo to zgodilo. Svetujemo pa vsejedno, da si užitek te polovice izgovorite do svoje smrti.

M. L. v Sr.

Kako naj napišem pismo za upravo lista, če hočem izvedeti naslov za kak inserat?

Odgovor:

Napišite naslov uprave lista, od katerega hočete naslov izvedeti, poglejte pri inseratu številko in tisto tudi vpišite, priložite znamke za odgovor, pa ga boste dobili.

Z. F. v K.

Čez sosedov travnik imamo pravico voziti. Sedaj pa je skopal velik jarek, da ni mogoče voziti. Kdo je dolžen ta jarek premostiti?

Odgovor:

Ako je cesta ali stalna pot, po kateri vozite, tedaj ne sme sosed preko nje pustiti odprtega jarka. Če vozite, kakor pač pride, morate pa sami tudi sodelovati. Sicer pa bosta s pametno moško besedo to že uredila.

K. J. v Š.

Invalid sem, star nad 50 let, ali moram delati kuluk?

Odgovor:

Da! Je pač taka postava. Imate posestvo. Lahko se odkupite, ali zakon tako predpisuje.

Kuhanje in kuharica.

(Dalje.)

Človek ne živi zato, da je, temveč je zato, da živi!

Zivljenje stavi na duševne in telesne sile človeka visoke zahteve, katere pa lahko izpolnimo le tedaj, če si ohranimo telo zdravo in delazmožno. Glavni vir moči je zdrava in tečna hrana.

Priprava hrane, t. j. kuhanje, je povzeta gospodinji. Da pa ona zmora to svojo važno nalogu, ji je potrebna sposobnost za ta posel in zavest odgovornosti, ki jo ima za zdravje svojcev.

pirski strasti še ni bilo zadoščeno. Nekoliko je že bil nevoljen, ker ga je oskubel popolnoma tuj človek, katerega vidi danes prvič. Moral je priznati, da je igral gozdar poštano in tvegal denar z isto negotovostjo kakor on. Župnik je že bil suh, da bi mu ne bil padel iz žepa krajcar, četudi bi ga bil kedo postavil na glavo. Stari Pečnik mu je ponujal novce na posodo, ni hotel, rajši je stavil na trikratni »ferbel«: koleselj, ko nja in taistile kmečki bič v kotu. Točno je tudi zgubil in bil ob stavo ter se začel krohotati na ves glas z zatrdilom, da tako ga še ni izpraznil nikdo pri kartah in prav sedaj le, ko je zaferbljal še bič, se mu je vrnila sicer običajna dobra volja. Tuječ je povdaril z vso resnostjo, da je igral za zabavo in ne za dobiček. Voza, konja in biča nikakor noče, to bi bilo kvartopirske oderuštvo, za kar njemu ni. Pa je zarohnel fajmošter, vdaril po mizi, da so odskočili maseljci, in zahteval: »Igra je igra, kar sem stavljal, sem zaigral. Zaigrane stave so vaše, sedaj mirna Bosna, tako bo in vina gor!«

Pa koliko grešijo tozadenvno gospodinje-kuharice in kako različno pojmujo svojo dolžnost!

Tako je ena kuharica mnenja, da je prav vse eno, kaj in kako pripravljena jedila postavi na mizo. Sleheni dan isto, nobene spremembe ne napravi in to samo radi tega, ker se njej ne ljubi misliti in delati. Ne samo to, da takva enoličnost ne dela časti gospodinji — kuharici, se vendar vsak tudi nerazvajen človek tega naveliča. Jed se mu ustavlja in hrana ostane neizrabljena. Ker rabi telo razne hranilne snovi, zelo oslabi in oboli ob pomanjkanju teh.

Druga kuharica je sicer delavna in misli tudi na spremembo v jedilnem listu, pa kljub temu je še ne moremo pohvaliti, ker ni pazljiva pri kuhanju, oziroma pripravi jestvin.

Prismojen močnik, krompir razkuhan v gosto brozgo ali pa napol trd, fižol ali bob trd ko šibre, preslani štrukeljci, prežgani ocvirki, neslana pečenka in v solati si mane reven polžek sol iz oči! Vsak dan sprememba — vsak dan pa tudi novo ne ravno razveseljivo presenečenje.

Vidite, taka ženska ni skrbna in ne pazljiva, ne zaveda se dolžnosti, ki jo ima kot gospodinja in kuharica.

Žal, se najdejo tudi gospodinje, ki poznajo dvojno mero: eno za se in dobro — drugo za družino po mili volji, ker je zanje prav vse dobro! To je krvično in brezvestno. Če gospodinja sebi, možu ali otrokom privošči priboljšek, dobro, saj je v to upravičena. Ne sme pa pozabiti, da je družina tudi potrebna dobre in krenke in tečne hrane in ji taka po vsej pravici in vesti tudi pritiče.

Kakor ne koristi zdravju le na polkuhanha hrana, tako in še mnogo boljšodljiva je prestana jed. Če bi gospodinje vedele, koliko bolezni si človek nabere ob prestani hrani, bi pač opustile nesrečno navado, da stoji jed po cele ure kje na gorkem, največkrat le samo zato, da ni treba na novo kuhati ali morda celo samo znova zakuriti. Pregrevanje more brezpogojno zginiti

iz vsakega gospodinjstva, če hočemo obvarovati sebe in svoje zlih posledic nezdrave prestane hrane.

Preostalo jed hranimo na hladnem, ter jo pogrejemo znova tik pred uporabo.

Dobra in vestna gospodinja bo z zanimanjem in veseljem opravljala kuhijski posel. Dobro bo premislila, kaj bo kuhalo, kakšna jed se da pripraviti iz tega, kar ji nudi dom, vrt in njiva, kaj je potrebno danes, ko je delo lahko, in jutri, ko bodo orači, kopači, kosci, žanjice ali mlatiči. Star,bolehen oče ali mati, bolan otrok ali posel mogče tudi ne bo mogel zajemati iz skupne sklede in se mora gospodinja ozirati na to po svojih močeh.

Prevadarna gospodinja bo dobro preračunila, koliko sme porabit. Ni pa merodajno za dobro, zdravo hrano samo, koliko se porabi, kakšne stvari, — temveč kako se uporabi. Dobra in varčna kuharica bo z istimi sredstvi pripravila vse kaj drugega, kakor druga, ki dela brez zanimanja za kuho in brez ljubezni do svojcev.

Ker zahteva vsako delo gotovo sposobnost, naj gospodinja ne zamudi nobene prilike, da se pouči o kaj novem, kar bo koristilo njej in gospodinjstvu v obče.

Snažna, pazljiva, prevadarna, vestna, potrpežljiva in delavna gospodinja bo brez dvoma tudi dobra kuharica. Z veseljem bo opravljala ta velevažen posel, zavedajoč se v polni meri odgovornosti, ki jo nosi za zdravje svoje družine. Polna zadovoljstva bo ob pogledu na od zdravja prekipevajočo deco in družinske člane, ki odhajajo vedrih lic in dobro pokrepčani na delo.

Je pač star pregovor: da gre ljubezen skozi želodec. — Pa ne samo ljubezen, temveč tudi zdravje.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg 9. maja so pripeljali šperharji na 6. vozeh 25 komadov zaklanih svinj, kmetje 12 voz krompirja, 20 se-

Krčmar je vbogal župnika in pili so vsi na lisjakovo žalostno smrt, fajmoštrovo temeljito zgubo ter gozdarjev dobiček. Župnik je postal izredno židane volje, pili so, peli in se objemali v najboljšem prijateljstvu pozno v noč.

Krog polnoči je povabil župnik najmlajšega pobratima, ki ga je oskubil pri kartah, seboj v župnišče, tukaj nima kje prenočiti in jutri se lahko odpelje s priigrano vprego, kamor bo hotel.

Guzaj je nočeval v bizejskem farovžu in niti zmislil se ni, da ni prišel prav za prav kot pobratim, ampak kot tat in ropar. Takemu duhovnika bi ne mogel kaj izsiliti, četudi bi gledal, kako šeta po stezi, ki je posuta z zlatom in srebrom. Zjutraj je še bil celo pri fajmoštrovi sv. maši, je zajuterkoval v župnišču in je moral dati pri slovesu besedo, da se bo odpeljal na prijerbljanem koleslu, s konjem ter s kmečko težkim bičem vred.

Človek bi pričakoval, da bo pustil Guzaj po teh le opisanih izkušnjah farovže na miru, bilo

████████████████████
Naročite za fante,
ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovaris.

Molitvenik za mladenc in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo
16 Din, z zlato obrezo
18 Din Po pošti 1 Din
več.

Starši, botri in zlasti ve botrice! Vaš fant bo tiste dinarje, ki si jih je s težavo prihranil, pri vojakih nujno potreboval in si ne zmore kupiti molitvenika. Kupite mu ga vi ter ga mu podarite kot pobožen spominek, ki naj ga obvaruje v tujini vsega hudega. — Tako se vam pripoča:

Tiskarna sv. Cirila,
Maribor.

na, 8 slame in 4 škopa. Svinjsko meso je bilo po 10—24, špeh 12—15, krompir 1—1.50, seno 125—160, slama 60—65, škop (komad) 1.75—2, čebul 4—6, pšenica 1.75—2, rž 1.25—1.50, oves 1.25, koruza 1.25—1.50, fižol 2, gobe 14. Kokoš 30—45, piščanci 30—85, race 30—40, purani 70—85, kozlič 80—125, jagnje 80—120. Cesen 18, gobe 1, jabolka 12—16, suhe slive 9—12. Mleko 2—3, smetana od 12—14 surovo maslo 36—40. Jajca 0.75—1, med 12—20.

Mariborski svinjski sejem dne 8. V. 1931.
Prignanih je bilo 558 svinj, 1 ovca in 2 kozi, cene so bile sledeče: Mladi prašič 5 do 6 tednov stari 60 do 80 Din, 7—9 tednov 100—150 Din, 3—4 mesece 200 do 250 Din, 5—7 mesecev 350 do 400 Din, 8—10 mesecev 450 do 500 Din, eno leto 600 do 750 Din, 1 kg žive tež 6—8 Din, 1 kg mrtve teže 9—10 Din, ovca 80 Din, koza 180 Din. Prodanih je bilo 254 svinj, 1 ovca in koza.

*

Poltisočletna pravda.

Grško časopisje poroča obširno o pravdi, ki je trajala 562 let in je padla razsodba šele pred kratkem. V zadevi gre za preprič med grškima samostanoma Docheiarion in Kostomoniti na sv. gori Atos, ki je izbruhnil leta 1351. Šlo je za kos zemlje, katerega se je polastil vojskovodja bizantinskega cesarja Janeza V., ki je pripadal samostanu Docheiarion. Menihi so poskusili vse možno, da bi postali zopet pravomočni posestniki oropanega zemljišča. Pritožili so se na carigradskega cesarja in patrijarha. Naenkrat pa je zahteval samostan Kostomoniti lastninsko pravico nad spornim zemljiščem. Prišlo je do pravdanja med obema samostanoma, ki je bilo začasno zaključeno na ta način, da sta priznala pravico do posesti cesar in patrijarh menihom iz Docheiariona, ki se pa niso dolgo veselili posesti. Ko je bil zavzet Carograd od Turkov, so se polastili divjaki tudi Docheiariona, ga izropali in odvedli redovnike v sužnost. S posegom Turkov v zadevo je prišlo v pravdi do 100letnega premirja, dokler se ni naselila v izropanem samostanu nova meniška družina. Takoj je izbruhnil preprič o spornem zemljišču, ki je bilo med pre-

mirjem pripadlo samostanu Kostomoniti. Kostomonški redovniki so trdili, da so si pridobili pravomočno lastninsko pravico potom nakupa; njihovi nasprotniki pa so zatrjevali z vso resnostjo, da gre v tem slučaju le za navidezen kup. Sultan Selim I. je zasegel vse samostane in prodal njih posestva. Sporni kos zemlje je kupil rumunski princ Bogdan in ga podaril samostanu Kostomoniti. Od 16. stoletja do konca turške vlade je kolebala tale pravda med vprašanjem: ali je bil nakup zemljišča med Selimovo vlado pravilen ali ne? Šele leta 1913, ko je pripadla sveta gora Atos Grčiji, se je začela pravda nagibati koncu. Sedaj so šele izrekla grška sodišča končnoveljavno razsodbo, ki se glasi: Leta 1351 od vojskovodje bizantinskega cesarja Janeza V. ugrabljena zemlja v območju gore Atos je last samostana Docheiarion.

Pol tisočletja je zatonilo, predno je zmagala pravica.

*

Dve materi.

Zakonski par iz nemškega mesta Kaiserslauten ni imel lastnega otroka. Otroka željna sta vzela nezakonskega otroka za svojega in sta ga vzgojila. Otrok je bil star 3 mesece, ko je prišel v odgojo h krušni materi, ki ga je tudi uverila, da nu je ona res tudi prava mati. Tu in tam je obiskala rejenčka iz Kölna »teta«, ki ga je ljubovala, ga poljubljala in mu prinesla kake igrače. Bila je to otrokova resnična mati.

Mnogo prej nego je začel otrok zahajati v šolo, je bila podpisana pogodba, po kateri se je odpovedala prava mati vsem pravicam do otroka, jih predala krušnim staršem, ki so postavili otroka za svojega pravomočnega dediča. Zadeva je bila na videz čisto v redu. Nekega jutra je čula krušna mati od šolskih otrok, da je nagovorila njenega hčerkico na potu v šolo tuja gospa, ki

jej je dala igrače ter sladkorčke in slednjič sta odšli obe proti kolodvoru.

Krušna mati je nato vstopila v avto in odbrezela na kolodvor. Pripeljala se je prepozno, brzovlak se je bil že odpeljal. Ženska je obrnila avto in jo ubrala za vlakom. Kolodvor v Bingerbrücku je dosegel avto ze eno minutno poprej nego brzovlak. Krušna mati se je pognala v spremstvu stražnika v vlak, ki je bil postal. Hitela je od vagona do vagona, dokler ni zagledala rejenke in prave matere, ki jej je bila deklico ugrabila iz hrepenenja po otroku.

Vnel se je preprič med krušno ter pravo materjo. Stražnik je komaj razločil razljuteni ženski in ju odvedel z otrokom vred v čakilnico. Tukaj je bilo težavno zadeti pravo razsodbo, ker si je lastila vsaka otroka. Slednjič je postavil stražnik deklico pred obe ženski in jo vprašal: »Katera je tvoja mati?« Otrok je stekel razprostrtnih rok proti krušni materi in zaklical: »Ta je moja mama.« — Odgovor je bil preveč za pravo mater. Prijeli so jo srčni krči, zgrudila se je med krikom in so jo prepeljali v bolnico.

Krušna mati se je odpeljala z rejenko, ki je še držala v roki šolsko torbico, v avtomobilu proti hiši krušnih staršev.

*

Krušanska ženska zveza v Mariboru priredi 17. maja izlet v Puščavo. Odhod s prvim vagonom iz glavnega kolodvora 5.45.

Polzela. Leta in leta so zbirali naši fantje in dekleta prispevke in skromne dohodke raznih prireditv, dokler ni z leti ta zbirka dosegla število, katero je dalo vsaj nekoliko misli na začetek zgradbe drušvenega doma. Je sicer še mala svota, zato pa je bilo tem več poguma v srcih naših mladih, zrastlih iz naših organizacij. Prijaznosti in uvidevnosti g.

Sveti mati Ana.
Molilivenik za žene in matere.

Cene: 32, 33, 34, 35,
52 Din.

Razlika cena je v vezavah knjige. Cenejše so za vsakdanjo obrabo, dražje pa za darove mladim ženam, in še zlasti nevestam, za katere je najdraogočnejše ravno še komaj dobro dovolj!

Za naročbe se pripomore:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR

je baš nasprotno res! Ako se je enkrat zagrizel v kak načrt, ga je hotel izpeljati za vsako ceno. Posebno ga je vjezilo poročilo njegovih ogleduhov, da župnik pri Sv. Emi rohni nedeljo za nedeljo proti tolovajstvu, njega prikrivanju ter potuhi. Drznil se je celo ponoviti parkrat javno s prižnice Guzajevo ime, ki že spada davno na vislice in v peklensko družbo! Temu junaku je obljubil hitro pelko, da si bo pomnil in znal svojim vernikom še več povedati o Guzaju in njegovi posmrtni kompaniji v peklu. Pisal je šentemskemu župniku lastnoročno pismo, v katerem mu je naznanil, da ga bo obiskal v kratkem in naj se le pripravi, ob tej priliki bosta plesala. Si lahko predstavljate, kako se je prestrašil revež, ko je bral črno na belem, kakega gosta bo dobil. S pismom se je odpravil takoj na Slatino k žandarjem in jih pozval, da ga očuvajo pred roparskim napadom. Stražmojster se je smejal župnikovi ovadbi, kateri ni verjel, obljubil mu je le skozi nekaj noči orožniško patruljo v bližini župnišča, da bo sam videl, da je to pismo

le prazen strah, izpod peresa kakega njegovega farana. Po tej razlagi je bil župnik potolažen, vendar je prosil za patruliranje, saj orožnikom ne bo slaba pri njegovi mizi.

Ko se je zvečerilo, je bil šentemskej gospod s služinčadjo vred v skrbno zaklenjenem župnišču za mogočnimi barikadami ob oknih ter vratih. Dva žandarja sta hodila okrog po vrhu. Varnostne odredbe so se vrstile nekaj noči zastonj, pač Guzaj grozilnega pisma ni pisal, ni niti vedel zanj, tudi ni mogel priti. Župnik je bil že sam čisto uverjen, da je nasledel kakemu drznežu iz domače fare. Zaklepal je še sicer z vso skrbjo duri, žandarjem se je zahvalil, saj je bilo grozilno pisanje le prazen baybav za smeh ter kratek čas.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. Gospodarja“!

Tavčarja, kateri je v ta namen odstopil del svojega zemljišča v bližini cerkve, gre velika zasluga, da stavba že dobiva temelje. Cela zadnja zima je bila posvečena predpripravam, pripravljanju materijala itd. Nabiralna akcija je sicer prinesla precej prispevkov v naravi, a le malo denarja, kar je za današnje razmere pri nas razumljivo. Ni pa to vzelo poguma našim fantom, še z večjo korajo sošli na delo. Samo predpriprave so vzele nad 150 dni dela in nad 100 dni voženj. Vse to je bilo izvršeno s prostovoljnimi kulukom, zoper z našimi fanti v ospredju. Največ do sedaj izvršenega kuluka ima Prešiček Franc, namreč 28 dni, za njim Turnšek 26 dni, največ voženj (24 dni) tudi isti. Je pa to samo del kuluka, zakaj spodnji del stavbe pride iz betona in se gradi s kulukom. Stavba bo imela v notranji izmeri 24 krat 10 krat 5 m ter bode obsegala: oder 10 krat 8 m, dvorana 12 krat 10 m, galerija 10 krat 4 m, dve sobici 4 krat 4 m in garderoba pod odrom v izmeri 10 krat 8 m. Garderoba bo predelana s premakljivo steno na dva dela ter bo ob enem služila kot mala dvorana za manjše sestanke. Na stavbišču je že živahno vrvenje. Spodnji betonirani del te nove stavbe je že gotov, glavna zidarska dela bodo predvidoma gotova v prvi polovici junija ter upamo, da bo stavba v drugi polovici junija pod streho v surovem stanju. Seveda je nato do popolne izvršitve še velik korak, tem večji, ker so razpoložljiva denarna sredstva precej skromna. Katoliško prosvetno društvo se zato obrača na vse prijatelje našega prosvetnega gibanja z vladno prošnjo za naklonitev skromne podpore in upamo, da njezina prošnja ne bo zaman. In mi, ki vidimo njihov trud in delo njihovo, skoro brezprimerno požrtvovalnost, moramo njih prošnjo najtoplejše priporočati.

Sladka gora pri Šmarju. Mnogi se več ne ozre na svoje lastno izobraževalno društvo. Vendar je bolj kot kedaj, danes potrebno čitanje. Zakaj pa nam je društvo, zakaj so nam knjige, ako jih ne bomo prebirali! Zato porabite priliko ob nedeljah, prihajajte pridno v našo knjižnico, kjer se vsaki pošteni osebi ustrezte.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Tukajšnje Katol. prosvetno društvo je nabavilo nad 300 komadol novih knjig za društveno, na novo urejeno knjižnico. Knjige so zelo krasne in zomorejo res vsakega zadovoljiti. Za pozdraviti je odločbo društva, da si zamore knjige izposoditi vsakdo, brez ozira na to, ali je član društva ali ne. Izposojevalnina od knjige znaša za nečlane 1 Din, za člane društva pa pol dinarja. Knjižnica posluje vsako nedeljo in vsak praznik pol ure po jutranji in pol ure po pozni sv. maši in popoldne po večernicah. Če pa želi kdo knjige med tednom, se lahko zgledi vsak čas pri kaplanu. Segajte pridno po knjigah! Izdatki malenkostni, koristi velike!

Pobrežje pri Mariboru. Po enoletni mučni polezni je 28. aprila zatisnil svoje trudne oči g. Anton Cilenšek v starosti 80. let. Bil je stara korenina iz Gotovlj, po domače Cilenškov Tonč. Bil je zelo delaven mož, ki je svoj čas, ko je hmeljarstvo cvetelo, spravil na tisoče in tisoče hmeljevih drogov v Savinjsko dolino. Bil je zvest čitalatelj in dolgoleten naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Čeravno je malo časa tukaj v Pobrežju stanoval, je bil vendar

priljubljen, kar je pokazal njegov pogreb. Najpočiva v Miru!

Sv. Peter niže Maribora. Umrl je dne 29. 4. v Metavi Ivan Kobola v starosti 81 let. Bil je dober mož, ki ga je vse spoštovalo. Bil je ud Apostolstva mož ter je pristopil k mizi Gospodovi vsak mesec. Naj počiva v miru! — V Metavi je umrl dne 28. aprila krščanski blagi mož in dober oče Jakob Ribič po kratki bolezni v starosti 74 let. Bil je član Apostolstva mož. Obilna udeležba na zadnji poti je pričala, kako je pokojni bil priljubljen v domači in tudi v sosednih župnih. Večni mu mir in pokoj!

Pameče pri Slovenjgradcu. Le malokdaj se oglasti kdo iz naše tipe in prijazne vasice v »Slovenskem Gospodarju«. Vse je mirno in tih, kakor da bi spali zimsko spanje. Čeravno je že mesec maj, kakor pravi tista pesem: Že slavčki žvrgolijo, se maj vesel budi! Naš kraj je miren in še nikoli ni bilo slišati o kakšnem fantovskem pretepu, roparskem napadu ali o kakem samomoru, kakor se to sliši pogostokrat od drugih krajev. Zato nas je tembolj zadela vest, da so dne 25. aprila pri posestniku Kreuhu, ko so čistili straniče, našli v njem neko dete. Kakor je sodna preiskava dognala, je bilo dete živo notri vrzeno, in to že koncem oktobra lanskega leta. Nečloveška in nezakonska mati je že v rokah pravice. Tri dni po odkritju pa je umrla posestnica Kreuh. Kakor pravijo ljudje, da je umrla od žalosti, ker se je v njeni hiši takšna stvar dogodila. Pa to ne more biti resnica, ker je bila že tri tedne poprej bolana! Jurjevo smo praznovali prav veselo. Na predvečer tega veselega dne, ki nam oznanja pomlad, je 73 topičev in godba naznajala ljudem, da je naš vrli somisljenik in dolgoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja«, veleposestnik g. Jurij Šauc, p. d. Fuks, obhajal 73letnico svojega rojstva. Tem potom se mu še enkrat iskreno zahvaljujemo za izkazano nam gostoljubnost ob prilikih njezovega godu in mu klicemo: Na mnoga leta!

Pernice nad Muto. Poleti beremo tukaj na planini gobe v koš, sedaj gobe ne rastejo, zato zbiramo novice. Le-teh se je nabral poln koš, hočemo jih stresti med svet. — Nesrečna zima mrazi me in dolgo proč ne spravi se, ovbe! Že sv. Simon in Juda lani sta bila v snegu, od tedaj nas sneg tako rad ima, da kar noče proč, niti v maju, pa kolikor ga je bilo, in mrzlo! Se razume, da so ljudje bolovali, a tudi smrt je hodila okrog. Vsled pomanjkanja denarja si mnogi ne morejo kupiti tople obleke, kakor drugod je tudi tukaj huda gospodarska kriza, živila in les, glavni vir dohodka, nimata cene. — Obisk šole je bil pozimi slab, sedaj mora učitelj k operaciji v bolnico v Slovenjgradec. — Župnišče je še vedno poškodovan, kot je bilo pred 10 leti, ko so ga opustošili vojaki, bila je sicer komisija, a ni cvenka. — Dne 22. aprila se je vršil v Dravogradu pod predsedstvom okrajnega glavarja sestanek županov iz sodnega okraja Marenberg in nekaterih občin okoli Dravograda v zadevi pregrupacije ali zlaganja občin. Vsi zastopniki so se izrekli proti temu načrtu, celo trg Marenberg je proti temu, da se mu priključi okoliška občina Vižinga, ki sega takoreč okoli trga. Pernice bi po tem načrtu se priklopile Gortini. — V nedeljo dne 10. maja je bila otvoritev nove nemške šole na Mlakah, stavba je lepa, zgrajena v planinskem slogu. Pričominjam, da so Mlake pravzaprav najlepši del Pernic, ker ležijo nižje in imajo nekaj ravnine. — Ptice selivke počasi prihajajo, in malo jih je, pravijo, da jih je mnogo utenilo v viharnem in razburkanem morju. —

Ribnica na Pohorju. Prijazna pomlad je že zopet zavladala pri nas; oznanjuje jo ne samo razigrana kukavica, nego jo svedočijo tudi lepi in solnčni dnevi. Kmetje sejo marljivo kar najbolj, kolikor še niso namreč tega dela izvršili. Med delom pa opažaš pri starih in mladih večinoma molk. Zavest težkih časov zapira dobrin volji in živi besedi pot iz srca. Res same rožice našemu kmetu in poljskemu delavcu tudi predzadnja leta niso cvetele, pa vendar mu je bil položaj znatno boljši. Prodal je lahko vsaj za primerno ceno sad svojih žiljev. A danes? Nič manj niso prizadeti tudi naši kamnoseški delavci. Že uveden osemurni delavnik jim je iztrgal mnogi kos kruha iz rok, k temu za nameček pa še v pondeljek in soboto na delo ne smejo. Kako naj potem s temi štirimi šihti v tednu preživi in obleče zadostno ubogi oče delavec svojo večkrat velikobrojno družino? Cene živilom pa skoraj ne popuščajo. Izmed stotine primerov vsemi samo Kneipovo sladno kavo. Povsem emstavno je dobiti danes 1 kg ječmena za 1.50 Din. Ti ga pa plačaj v trgovini v obliki sladne kave $\frac{1}{2}$ kg po 7–8 Din. — Da je bilo vložljeno pri nas v Hudem kotu pred nedavnim v trgovino gč Kolmana ter odnešeno raznega blaga za 3000 Din, je v nekem listu bilo že citati. Prizadet je dotični tembolj že radi toga, ker stoji njegova trgovina na prav nepremetnem kraju, da se mu je boriti s težavo za svoj in svoje družine kruh ter obstanek. O dolgorstnežih pa še do danes ni sledu. — Po naših vrhov se je to zimo skrival dokaj časa nek dezerter-domačin. Prijeli so ga naposled marenberški orožniki pri prevozu preko Drave. Kazal je znake prikratenega duha.

Sv. Janez Nepomuk pri Marenbergu. Bliža se 16. maj, god sv. Ivana Nepomuka, ki se je tukaj na lepem griču ob pobočju gore Radelj v zelenem, lepo dišečem maju v prejšnjih časih obhajal toli slovesno, lepo in veselo. Prijateljem in častilcem sv. Ivana in kraja samesa se naznanja, da je velika cerkev za letošnji 16. majnik dobila novo obleko in nove bronaste zvonove. Prenovitev cerkve je plačala država, zvonove morajo plačati okoličani sami, ker so jih naročili sami. Na belo nedejjo se je prvič v obnovljeni cerkvi vršilo sv. opravilo in so prvič po letu 1916 peli zvonovi.

Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 27. aprila smo pospremili k zadnjemu počitku vrlega mladeniča Lojzeka iz ugledne Krajnčeve hiše na Vardi. Bil je vsem svojim sovrstnikom najlepši zgled v obnašanju, v delavnosti, v spoštovanju in ubogljivosti do staršev, pa tudi v svoji težki bolezni zgled potrebljivosti. Bilo mu je šele komaj 25 let. Kot članu mladeničke Marijine družbe je imel g. kaplan pri odprttem grobu krasen nagovor, v katerem je priporal njegovim sovrstnikom, da ga v njegovih čednostih posnemajo. Pevci so mu na domu in ob grobu zapeli več žalostink, za kar se onim kakor tudi g. kaplanu izreka najprisrnejša zahvala! Njegovim staršem, bratom in sestram ob tej bridki izgubi naše iskreno sožalje!

Sv. Barbara v Slov. gor. Banska uprava v Ljubljani je poslala za napravo gnojišč ter gnojničnih jam dva vagona cementa sledečim posestnikom: Anton Lešnik, Mihael Žifko, Josip Kristl, Konrad Zugman, Matija in Anton Hrastnik. Gnojišča morajo biti gotova do dne 1. avgusta t. l. To bodo prve gnojnične jame, moderno po načrtih, narejene v tukajšnjih krajinah. Želimo, da bi se našlo dosti posestnikov za tako važne gospodarske naprave, saj je gnojna jama zlata jama za kmeta. — Naše gasilno društvo je imelo svoj občni zbor dne

2. t. m., na katerem so sklenili gasilci, da si bodo letos nabavili iz Ljubljane novo motorno brizgalno, s katero bodo lahko nastopili pov sod. Upamo, da jih bodo naši Barbarčani pri njihovem plemenitem namenu podpirali! — Te dni se prične kuluk na tukajšnjih banovinskih cestah, za katerega ljudje niso navdušeni. Je res težka dajatev za našega kmeta. — Blagoslovitev novega mostu v Zgornjem Dupleku dne 17. t. m. se bo vršila ob mnogo brojnem obisku naših sosedov, saj je novi most v resnici življenjskega pomena za tuk krale.

Sv. Trojica v Slov. gor. Kakor vsako leto, tako je le lepo vreme, tako je bilo tudi letos za Florijanovo pri naši romarski cerkvi polno romarjev, največ iz sosednjih župnij. Značilno je zlasti to, da pridejo s procesijami tudi pevski zbori in ob Florijanovem na cerkv koru pokažejo, kaj premorejo. In res. Najprej je nastopil cerkveni pevski zbor od Sv. Andreja. Ta je glasovno dobro sestavljen, tudi dobrih glasov mu ne manjka, vendar pa je zbor še pre malo izvezban in glasovi pre malo opiljeni in izlikani. Upanje pa je, da bo zbor postal z vajami in vztrajnostjo lahko še prav dober. Zbor od Sv. Jurija v Slov. gor. se boljša in je letos veliko boljše zapel kot lansko leto. Prav dobre je zbor od Sv. Jurija ob Šč. Opazi se hitro, da ga vodi veča roka in da imajo pevci mnogo vaj. Zlasti sopranoval solo je posebno ugajal. Moški zbor pa je še mlad in se mora še precej vežati. Pri anovskem zboru se pogrešajo mlajši sveži glasovi. Prav dobra pa sta antonski in benedikški zbor. Projeta z lahkoto in umevanjem tudi prav težke skladbe. Vendar pa je bil antonski sopranoval solo, četudi je prav čist in jasen, za to cerkev nekoliko prešibek, benedikški pa preveč rešoč. Pogrešali smo pa letos ruperčki moški zbor, ki je lansko leto prav dobro zapel. Tudi lenarškega in trojiškega zpora nismo slišali, zato ju pa krivogled ne more pokirtizirati. Pevski zbori! Le vztrajno naprej! In lepa pesem v cerkvi bo prav blagodejno vplivala na pobožne vernike.

Sv. Lovrenc v Slov. g. Velik romarski shod se bo vršil na Ptujski gori dne 16. in dne 17. maja. Zato bo šla že 45. leto procesija od Sv. Lovrenca. Dne 16. maja ob 6. uri zjutraj bode romarska sv. maša. Po sv. maši se romarji zborejo v procesijo ter gredo proti Ptuju, kjer bo sv. maša v minoritski cerkvi okrog 10. ure. Potem počitek pol ure in nato gre procesija čez Dravo. Romarji, častilci Marijini se vabi jo k tej procesiji od blizu in daleč. — Lajh Franjo, vodja romarjev.

Križevci pri Ljutomeru. Tukajšnje gasilno društvo bo imelo v nedeljo dne 17. maja eno največjih svečanosti: blagoslovitev novo nabavljeni avto-motorne brizgalne. Obeta se nad vse velik obisk uniformiranega gasilstva, zato bo prav gotovo užitek za vsakega, to lepo prireditev si ogledati. Gasilno društvo se pripravlja z največjo vnemo za ta dan. Preskrbljeno je kot za jedajo in pijačo, tako tudi za razvedrilo in zabavo vsakega posameznega gosta.

Sv. Križ pri Ljutomeru. V nedeljo 17. t. m. se vrši pri nas velika slavnost blagoslovitve nove avto motorne brizgalne. Ob pol dveh bo g. dr. Lebar v Slomškovem dvorani imel predavanje o prvi pomoči o nezgodah in praktično pokazal umetno dihanje in zasilne obvezne. Točno ob treh, ko udari v stolpu ura 3, bo namišljen požar, kakor da celi Križevci gorijo. Prihitelo bo šest motornih in več četverokolnih brizgal, katere prihitijo ena za drugo po vrsti, kakor bi bila resnica. Potem bodo proste gasilske vaje.

Kapela pri Radencih. Neusmiljena smrt letos grdo kosi pri nas. Pred kratkim smo pokopali dobro in skrbno gospodinjo iz našega župnišča, še v istem tednu pridno, vrlo mla denko družbenko Milico Plojevo, sedaj pa je posegla po istotako vrlem mladenci Francu Jurjeviču iz Žrnove. Ta je letos že 28. mrlič v naši župniji. Bil je že kot otrok in šolar miren, ni se zmenil za šumno razveseljevanje svojih tovarišev. Ker se je pridno in dobro učil, so ga poslali v srednje šole k salezijancem v Veržej. Tudi tam se je pridno učil ter hrepenel po tem, da bi se posvetil duhovniškemu poklicu. Bil je že dve leti klerik, prihodnje leto bi imel že novo sv. mašo, a neka tiha, zahrbtna bolezen ga je prisilila, da je moral zapustiti zavod in se podati domov. Kakor skrit črv je bolezen nadaljevala na mla dem življenju voje razdirajoče delo, dokler ga ni končno položila na bolniško posteljo. Umrl je dne 2. majnika ter obhajal novo sv. mašo v nebesih, na katere se je tako vestno pripravljal zlasti v hudi bolezni, ki jo je z vzgledno potrpežljivostjo prenašal. Naj počiva v miru! Sorodnikom, zlasti žalujoči materi naše globoko sožalje!

Mezirje. Milo so zapeli mozirski zvonovi v nedeljo dne 26. aprila, a še bolj milo se je storilo pri srcu tistim, ki so poznali Lekšetovo Pepco, ko so zvedeli, da ni več med živimi. 13dnevna mukepolna bolezen je pretrgała 17-letni edini hčerki nit življenja. Bila je pridna v veselje njenih staršev. Bila je marljiva, delavna članica Prosvetnega društva, bila je zelo dobra na odru, zadnji čas pri tamburaših. Ko je društvo slavilo na velikonočni pondeljek Finžgarjevo 60letnico, je še rajna Pepca korajžno udarjala na strune, ne misleč, da so bili to zadnji komadi v njenem življenju. Žno je društvo izgubilo eno najbolj delavnih članic. Kako je bila priljubljena, je bil pričazen lepi pogreb ter velika udeležba priistem. Draga Pepca, naj ti bo domača zemljica lahka in na svodenje nad zvezdami!

Šmartno ob Paki. Tatovi so obiskali delavca in najemnika Primožiča, ki se je pred nedavnim priselil iz Gavcev v Skorno. Med tem, ko je on bil pri sv. Križu nad Belimi vodami, žena pa pri službi božji v župnijski cerkvi v nedeljo dne 3. maja, se je vtihotaplil tat skozi podstrešje v stanovanje in si nepošteno pri lastil vso boljšo obleko, obuvalo, nekaj jestvin in drugih malenkosti. — Isto nedeljo dne 3. t. m. so se vračali po končanem zborovanju gasilcev gasilske župe domači gasilci iz Gorjenja, kjer je bila vsa prireditev. V Paški valsi jih je doletela nezgoda. Prvi voz gasilcev iz Šmartnega je naglo vozil skozi vas. Vsled naglice se je voz prevrnil na ovinku med Bošnjakovo in Plahutovo hišo. Vsled padca se je onesvestil Franc Goričnik iz Rečice, več ali manj sta bila poškodovana še brata Ivan in Anton Šumljak iz Šmartnega. — »Slovenec« je dne 4. t. m. poročal o zanimivi iznajdbi posestnika in poklicnega ključavničarja g. Alojza Ocepek v Slatinah. Imenovani je umno sestavil stroj, s katerim more obsipati sadno drevje s prahom živega apna. Stroj je majhen, lahek, se prenaša na dveh kolescih in ga vsak otrok lahko žene z roko. Stroj prši prah iz cevi v obliki enakomerne gostega belega dima, ki se širi vedno dalje. Apno lepo nasede na drevo in njega najmanjše vejice, posebej če so mokre ali rosne. Uspeh pršenja je očiven. Z živim apnom opršeno drevje se loči na prvi pogled od neopršenega. Tu je mah in lišaj rumeno-rujav in popolnoma suh, torej mrtev, na onem svetlo-zelen in bujno rastoč. Prašenje je zelo poceni in že

zdaj se vidi, da bo z njim mogoče zelo uspešno se boriti zoper številne bolezni dreves kar tudi uničevati razne zajedavce na njem. Vsi uvidevnejši sadjereci so prosili imenovanega, naj jim pride z apnom opršit njihovo sadno drevje. Oddaljeni sadjereci pa poprašujejo, kdaj in kje se bodo ti aparati ponudili v nakup.

Šmarje pri Jelšah. V sredo 6. maja smo ob enem imeli dva velika pogreba. Od Turkovega križa smo najprej prinesli do župnijske cerkve rajnega posestnika, 72 letnega Luka Šket, ki se je še le pred kratkim iz Mestinja preselil na svoje novo prijazno posestvo »Tinklec« v Pristavi. Bil je brat blagopokojnega profesorja v Celovcu dr. Jakoba Šket, ki je obogatil slovensko slovstvo z mnogimi spisi in nam še posebej zapustil »Miklovo Zalo«, katero so že tudi na našem odru Kat. doma uspešno predstavljali. Takoj za tem žalostnem sprevodu smo posodili zadnjo pot bivši posestnici v trgu Zofiji Legvart, ki nas je zapustila v svojem 70. letu. Bila je ravno 20 let vdova po uglednem našem klučavničarju Edvardu, ki je 1911. leta — torej tik pred svojo smrto — napravil umetniško lepe železne ograde za petero naših kapel proti Sv. Roku. Nosili so jo na zadnji poti v lepem spremstvu naši ognjegasci pod vodstvom g. načelnika Skaleta. Ganljivoturobno so peli zvonovi naših cerkev, ko se je po končanem cerkenem opravil pomikal izredno velik žalostni sprevod z dvema krstama proti »Tinklečevi njivi«, kjer smo blagopokojnika izročili materi zemlji. Bog jima daj večni mir!

Nimno pri Rog. Slatini. Pri nas pridno čitamo »Gospodarja«. Nas tudi zanima povest »Guzaj« in sicer zato, ker se povest godi v nam poznanih krajih. Je še tudi pri nas nekaj starih mož, ki vedo o Guzaju povedati. V naši mali občini je precej naročnikov na »Gospodarja«, pa lahko bi jih bilo še več, saj malokateri list je tako poceni, podučljiv ter zanimiv. Manjka pač povsed denarja.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Rezultat ljudskega štetja v tukajšnji župniji je sledeč: 463 družin in 2367 prebivalcev, 1143 moških ter 1224 ženskih. Od zadnjega ljudskega štetja smo nazadovali za 107 oseb. Vzrok temu izseljevanje v mesta! —

Pilštanj. Lesična. Tukaj je umrl dne 4. maja t. l. gospod Matija Hrovatič, 78 let star, podobar in slikar. Delal je po Avstriji, nato se je preselil v Maribor in prevzel malo trgovino. Ko mu je žena umrla, se je odpravil v svoj rojstni kraj na Pilštanj. Poiskal si je pošteno, miroljubno hišo pri g. Andreju Kolar v Lesični. Delal je po cerkvah in marsikatero znamenje ob potih je njegovo delo. Bil je miren človek in delaven ter ni mogel biti brez dela. Proti koncu je tožil, da mu je telo upalo in da ne more več delati, vendar je bil zmiraj dobre volje. Pisec teh vrstic ga je enkrat prijateljski vprašal: »Matija, kako ti gre na starost?« On se zravnava in reče: »Hvala Bogu, prav dobro mi gre, angel varuh me je pripeljal v to hišo.« Pogreb je imel lep in dobro obiskan. Naj mu Bog da gledati Tistega, ko ga je v življenju tolilikrat slikal. Dragi prijatelj počivaj mirno!

Tremerje. Neizprosna smrt je pretrgala nit življenja delavcu na prosvetnem polju Martini Šlander, posestniškemu sinu iz Košnice p. Celju. V najlepši mladenciški dobi, star komaj 22 let, nas je zapustil. Dne 13. aprila ga je zavdeli kap. Bil je takoj mrtev. Pokojnik je bil član Prosvetnega društva v Tremerjih, za dobro in krščansko stvar se je vedno zavzemal in jo tudi vedno podpiral. Pogrešali ga bomo v naših društvenih vrstah. Kako je bil prijeljbljen ne samo v društvu, ampak tudi po drugod, je pokazal pogreb, ki se je vršil dne

Hočemo odprodati svojo zalogu

zato smo velikemu številu modelov ponovno znižali

ceno do 50% in več.

V naših prodajalnah morate torej kupiti dobro obutev od

Din 94.—

naprej.

ugodnih cenah. — Nabavite si torej še danes

Peko

Ljubljana — Maribor — Murska Sobota

i. t. d. i. t. d.

Tako ugodnega nakupa se Vam ne more nuditi s kakve druge strani. — Ne zamudite prilike in posetite nas, da se preprimate o dobri kvaliteti in

čevlje, ki jih izdeluje največje in najstarejše domače podjetje

780

15. aprila iz Košnice na celjsko okoliško pokopališče. Na zadnji poti so ga spremljali člani Prosvetnega društva Tremerje in veliko število drugega ljudstva. Pevci Prosvetnega društva so mu zapeli žalostinke že pred hišo in na pokopališču. Pokojnemu daj ljubi Bog včini mir!

Jurklošter. Krovču je stregel na lastni slamsnati strehi 62letni Zemljak Matija iz Globokoga na Florijanova popoldne, ko ga je nenašoma zadela kap in ga je močni krovec Trupej iz kalobške župnije komaj prestregel, da ni strmoglavlil iz višine. Težko so ga spravili domači s pomočjo sosedov s strehe v hišo in ga dali prevideti. Desna roka in noge sta mu odreveneli. Živi pa še in se zaveda.

snov o samomoru, v nekaterih krajih silno delikatna o moritvi nerojenih. Tudi govor o pojavljanju bo služil vsepovsod zelo dobro. Cena spet 22 Din, 1 Din 50 para poštnine. Dobbi se v Cirilovi knjigarni v Mariboru.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grmenica odprtelo telo in olajša krvni obtok. Poizkusni na univerzitetnih klinikah so dokazali, so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobri v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

3

Nov vozni red

s 15. majem!

Poletni vozni red stopi v veljavo s 15. majem. Izprmemb je precej. Kdor želi točen vozni red železniških prog in seznam avtobusnih prog, naj naroči vozni red Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena 2 Din, po pošti 2.50 Din. Po pošti s pošilja samo, ako pošljete v pismu znamke za 2.50 Din. V večjih krajih zahtevajte v trafikah in prodajalnah, da imajo ta vozni red na razpolago, da ga morete dobiti za 2 Din.

Nova knjiga. Dr. Mihael Opeka: Knjiga postave II. del. Pravkar je izšla obširnega dela dr. Opekovega o božjih zapovedih II. del. Z znano temeljito in globokostjo obravnava pisatelj 4. in 5. zapoved. O četrti moramo tako pogosto pridigati in nam bo knjiga v izvrsten pripomoček. V peti zapovedi bo zelo važna

MALA OZNANILA

Kolarski vajenec se sprejme takoj. Krajnc F., kolar, Loče pri Poljčanah.

784

Albert Vicel, trgovina z hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto, vlito in aluminijev posodo, porcelanasto, kamenitasto in stekleno robo, samo: Maribor, Gosposka ulica 5, poprej Glavni trg 5.

746

Mlad fant išče službo skladničnika ali slično. Poizve se v upravi lista pod »Zvest in mrljiv«.

826

Za prodati posestva: velika, srednja in mala, kdor hoče kupiti, naj se oglasi pri g. Tom. Zartl v Lancovi vasi, p. Sela pri Ptuju. 831

9-14letno dekle brez staršev se sprejme za svoje. Naslov v upravi lista.

833

PRESELITEV.

Cenj. občinstvu se naznanja, da se preseli pisarna

LJUDSKE SAMOPOMOČI V MARIBORU

s 15. majem t. l. na Aleksandrovo cesto 14.

Korajža velja!

Poskustie vašo srečo pri

Bančni poslovalnici Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25

Poštni ček. rač. št. 14.683. Telefon 20-97.

Kupite si srečke državne razredne loterije!!! Žrebanje I. razreda XXII. kola dne 20. junija 1931. — Četrinika 25 Din, polovica 50 Din. cela 100 Din, dvojna cela 200 Din.

Ako imate veliko srečo, dobite 4,200.000 Din, pri manjši sreči:

Din 1,200.000.—
» 500.000.—
» 400.000.—
» 300.000.—
» 200.000.—
» 100.000.—
itd.

Ker se vsaka druga srečka z dobitkom vleče, so Vaši izgledi najboljši. — Kupite takoj, da ne zamudite ugodne prilike!

Kontrolirajo se tudi vse tu-in inozem. srečke.

834

MARIBOR
Aleksandrova cesta 34**PINTER & LENARD**

železnina

MARIBOR
Aleksandrova cesta 34

Zaloga cementa, apna, nosilcev (traverz), poljedelskih strojev in poljedelskega orodja, vinogradnih in drevesnih škropilk Patent »Holder« ter najboljših garantiranih kos.

768

Priden močen pekovski vajenec se sprejme v parni pekarni Schober Franc, Maribor, Kralja Petra trg 2. 789

Prodaja posestvo v Vogričevcih št. 36 (št. 42), p. Ljutomer, obstoječe iz hiše, gospodarskih poslopij, sadovnjaka, njiv, travnikov in gozdov. — Ta zemljišča merijo skupaj 7 oralov 787 kvadratnih metrov ter so, razven gozda popolnoma zaokrožena okoli doma. Cena 75.000 Din, odnosno po dogovoru. Vse natančneje se izve v pisarni g. Josipa Žmavca, odvetnika v Ljutomeru. 809

Lepo kostanjevo vinogradno kolje razprodaja Alojz Virlovšek, pos., Sp. Sv. Kungota. 812

Prodaja se vitel (göpel) — mlatičnica v dobrem stanju. Jozefa Korošec, Zg. Voličina, Sv. Rupert v Slovenskih goricah. 803

Prodam hišo z gospodarskim poslopjem, z opeko krito. Zraven lepa njiva. Bregar, Hajdoše pri Ptaju. 815

Posestvo! 25 minut od postaje, 10 oralov njiv, sadonosnika, pašnika in gozda, hiša, hlev s kozolcem in klet, vse v najboljšem stanju ugodno prodam. Starc — Menih, Rimske Toplice. 805

Krasno posestvo, arondirano v ravnini, pol ure od postaje Pragersko, sestoječe iz 20 oralov prvovrstnih travnikov, njiv in štirih oralov gozda. Sadonosnik, kjer se pridela letno 2 vagona žlahtnega sadja. Novo gospodarsko poslopje, hlev za 14 glav živine, stiskalnica. Uvedeno je dobičkanosno mlekarstvo. Vila obstoječa iz 5. sob in kleti, se proda. Huber Leskovec, Slovenska Bistrica. 804

Za grajsko vrtnarijo se išče zanesljiv vrtnar dobrimi spričevali. Isti mora biti izvezben v negovanju sočivja in cvetlic. Ponudbe na grad Vinarija, Konjice. 818

Posestvo na predaj v Stopčah pod št. 3. Sv. Jurij ob juž. žel. 808

Lepo posestvo s stanovanjsko hišo v Gradišču pri Borlu, z velikim sadonosnikom, vino-gradom, gozdom in njivami v izmeri 32 ha, ugodno na prodaj. Vpraša se: Cvetko, gostilna, Bukovci pri Ptaju. 823

Vinograd s hišo, travnikom in gozdom ob zelo prometni cesti poceni na prodaj. Alojzija Sattler, Orehovalci, Gornja Radgona. 820

Kovačnica in stanovanje se da v najem za več let. Informacije daje Josip Langeršek, kot varuh nedl. Schucher v Marenbergu. 817

Prodaja se ali da v najem dvoje srednjih posestev z vsakovrstnim poslopjem, vse v dobrem stanju. Zemlja prvovrstna, vse pri veliki cesti. Vpraša se v trgovini Čater, Šenčur, pošta Dramlje. 819

Dobro ohranjeni šivalni stroj »Singer« se ponudi proda pri Anici Vogrinc, Zg. Hajdin št. 58, pri Ptaju. 825

Cena birmska darila

in še 5% popusta od napisanih cen pri Albertu Eccarius, urar, Maribor, Slovenski trg 5. 821

NAZNANILO.

Cenj. občinstvu dajem v znanje, da sem otvorila 1. majnika t. l. Ptaju, Aškerčeva ulica 12, nasproti gostilne Weissenstein in trgovine z deželnimi pridelki 822

menjalnico bučnic

za pristno bučno olje iz znano dobre tovarne Albert Stiger v Slovenska Bistrica. Za solidno in točno postrežbo jamčim in se priporočam z odličnim spoštovanjem
J. Rastegier.

Zahvala.

Za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu moje žene in najine matere

ALOJZIJE HECL

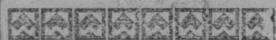
se podpisani iskreno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrečemo vsem sorodnikom, pevcem, osobito pa g. duhovnemu svetniku, župniku Evaldu Vračku za njegove tople, tolažilne besede ob odprttem probu.

Selnica ob Muri, dne 10. maja 1931.

Franz Hecl in sinova.

Sprejemem takoj služkinjo za vse. Vošnjak, Ptuj, Mestni vrh. 828

Vse je zastonj

in nič ne pomaga, ker resnica je le, da najceneje dobite vsakovrsno blago za ženske in moške obleke in najlepše svilene rute že od Din 25 — naprej le samo v znani manufaktturni trgovini

M. Feldin

v Mariboru,
Grajski trg 1

bližu gostilne „Črni orel“

Lepo posestvo poceni na prodaj, 5 minut od farne cerkve, radi družinskih razmer, meri 31 ha 59 a 76 m², 24 ha lep mlad gozd, deloma za sekat, drugo njive, travniki in pašnik. Cena 180.000 Din, 80.000 Din lahko ostane na posestvu. Naslov v upravi lista. 824

Prodaja posestvo tik državne ceste, 10 minut od kolo-dvora, zidana hiša in novo zidano gosp. poslopje, oboje z opeko krito, prodam takoj. Naslov v upravi lista. 827

Naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nad vse dobra, draga mama, stara mama, teta, sestrica, svakinja in tašča gospa

Marija Rudolf

posestnica pri Sv. Antonu v Slovenskih gor.

v petek, dne 8. t. m. nenadoma mirno v gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne ravnke se je vršil v nedeljo 10. t. m. ob 4 uri popoldne v Mariboru na pobreškem pokopališču.

Sv. maša zadušnica se je brala 12. t. m. ob 7. uri zjutraj v magdalenski cerkvi.

Blagi pokojnici ohranimo časten spomin.

Rodbina Rudolf in Štecler.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred franciškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščeni prodajalci srečki državne razredne loterije.

193

Dve posestvi na prodaj. Sv. Miklavž 63, pošta | Kolje za vinograd cepano in rezano prola | Krojaški vajenec se sprejme. Valentin Gumzej,
Hoče. 807 | Straschil in Felber, Maribor, Pristan. 814 | Laporje. 813

Na prodaj posestvo manjšo, oddaljeno od drž. ceste četrte, z lepimi stanovanji, sadonosnik, vinogradi, njive, nekaj gozda: Ig. Petrovič, Zg. Polskava. 794

Naznanilo.

Čast mi je naznaniti, da sem preselil svoj **zobotehniški atelje** iz Tattenbachove ulice štev. 18 v **Gosposko ulico štev. 20/I.** (Pirchanovo hišo). 806

Emil Perc, Maribor
ZA BIRMANCE

Velika izbira klobukov, čevljev ter vseh oblačilnih potrebščin, po solidno nizkih cenah pri 452

Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2

Oglejte si izložbe in zalogo!

Najcenejše in najboljše

kupite barve, lake, firneže, terpentin, karbolineum, katan, krovne in izolacijske lepenke, maže za kolesa, olje za stroje in mast, bencin itd. itd. pri 376

Branko Sučvič, Maribor
Slovenska ulica 8

Telefon št. 2153 | Telefon št. 2153

Oglasujte v „Sl. Gospodarju“

Gonilne jermene

Radi opustitve moje velike zaloge jermenov prodam jermene v vseh širinah globoko pod dnevнимi cenami. 716

W. BADL, usnjari
Maribor, Glavni trg

D E N A R

si prihranite, ako kupite suknjo za moške oblike, volneno za ženske oblike, platno za vsakovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovratnice, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNU“
Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Ce rabite štrange, uzde, vrvi ali mreže kupite jih pri meni! Trgovci, zahtevajte moje nove cenike in prepričali se boste, da tudi za mal denar danes lahko že res dobro kakovost dobite!

ANTON ŠINKOVEC. Celje. Gosposka 3

POSTELJNINA

pohištvo, preproge, linoleum, zavese, edeje, modroce, vložke, tkanine za pohištvo, gradl za modroce in celotne garniture (opreme) za postelje itd. itd.

Najboljše in najcenejše pri
KAROLU PREIS
MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20.
Cenike dobite brezplačno. 466

Konrad Kager

Celje, Gosposka ulica 10

Podjetje za napravo vseh kovinskih del, cerkevvenega orodja in posode. — Pozlačenje, posrebrenje, poniklanje itd. — Vsa popravila solidno in strokovnjaško, po zmernih cenah. — Zalega optičnih predmetov. Zeiss in Rodenstock očala. 496

Ustanovljeno 1828. Ček. rač. 14.441.

TRAVERZE

Cement in vse druge stavbene potrebščine nudi po znižanih cenah

Anton Brenčič, trgovina z železnino, Ptuj.
Na drobno! Na debelo!

Trgovski dom STERMECKI,

Celje št. 24.
Vzorci in veliki ilustrirani cenik zastonj!

NAJLEPŠI ZA OTROKE.

ZA TENIS.

ZA POPOLDANSKO DRUŽBO.

ZA DELO IN SPREHOD.

59.-

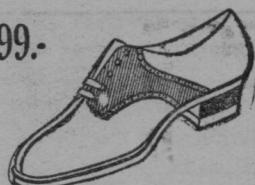
Vrsta 2651-00

49.-

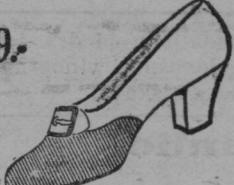
Vrsta 4435-00

199.-

Vrsta 4625-78

199.-

Vrsta 1805-37

99.-

Vrsta 1187-03

Prodajamo jih iz boksa in laka za isto ceno. Omogočite svoji deci, da se ji nožice normalno razvijajo.

Čevlji za tenis, ženski in moški, iz belega platna z gumijastim podplatom, lahki, elastični in zelo ugodni.

Udobni sportni polčevlji z nizko peto in gumijastim podpetnikom. Iz finega telečjega boksa z okrasnim šivom po sredi.

Razkošni čevlji, zelo okusno kombinirani z lakom in boksom, z udobno peto. Okrašeni z zaponko.

Letni polčevlji iz belega ali sivega platna. So zelo lahki in udobni. Sivi za dnevno potrebo, beli za sprehod.

Bata

OBIŠCITE NAS PRAVOČASNO. IZBERITE NAJLEPŠE.

Bata

Oglesi v „Slov. Gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani začrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100,000.000-. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odtegne vlagateljem.

192